

**RAFİNE FINDIK YAĞLARINDA
TİCARİ HEKZAN KALINTI MİKTARININ
GC – HEAD SPACE CİHAZI
KULLANILARAK BELİRLENMESİ**

Burcu TAĞA

**Yüksek Lisans Tezi
Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bilal BİLGİN
2010**

T.C.

NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**RAFİNE FINDIK YAĞLARINDA TİCARİ HEKZAN KALINTI
MİKTARININ GC - HEAD SPACE CİHAZI KULLANILARAK
BELİRLENMESİ**

Burcu TAĞA

GIDA MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. BİLAL BİLGİN

TEKİRDAĞ – 2010

Her hakkı saklıdır

Yrd. Doç. Dr. Bilal BİLGİN danışmanlığında, Burcu TAĞA tarafından hazırlanan bu çalışma aşağıdaki juri tarafından Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı : Yrd. Doç. Dr. Levent COŞKUNTUNA İmza :

Üye : Yrd. Doç. Dr. Bilal BİLGİN (Danışman) İmza :

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ümit GEÇGEL İmza :

Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 18.08.2010 tarih ve 29/05 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Doç. Dr. Fatih KONUKÇU

Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

RAFİNE FINDIK YAĞLARINDA TİCARİ HEKZAN KALINTI MİKTARININ GC - HEAD SPACE CİHAZI KULLANILARAK BELİRLENMESİ

Burcu TAĞA

Namık Kemal Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bilal BİLGİN

Bu tez çalışmasında amaç, özellikle kimyasal bileşimi zeytinyağına benzeyen, diğer bitkisel yağlar yerine kullanılmaya başlayan, ihracatı artan rafine findik yağlarında hekzan varlığının Head Space (HS) tekniği kullanılarak Gaz Kromotografisi cihazında (GC) incelenmesidir.

Çalışmanın materyallerini oluşturan on bir (11) farklı markaya ait altmış beş (65) adet rafine findik yağı numunesinin tamamında ticari hekzan kalıntıları tespit edilmiştir. Otuz dört (34) numunede 2-metil pentan, elli dokuz (59) numunede 3-metil pentan, 33 numunede metil siklo pentan ve altmış beş (65) numunede n-hekzan ve siklo hekzan tespit edilmiştir. Sonuçlar $0,0954 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,5080 \text{ mg.kg}^{-1}$ arasında değişmektedir. Örneklerde bulunan kalıntı miktarlarının Türk Gıda Kodeksi (TGK) ve Avrupa Birliği (AB) maksimum kalıntı limitlerine (MRLs) göre uygun olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: rafine findik yağı, hekzan, GC, head space, MRLs,

2010, 57 sayfa

ABSTRACT

MSc. Thesis

DETERMINATION OF COMMERCIAL HEXANE RESIDUE LEVELS IN REFINED HAZELNUT OILS BY USING GC - HEAD SPACE

Burcu TAĞA

Namık Kemal University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Food Engineering

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Bilal BİLGİN

The purpose in this study is research the existence of hexane residue in refined hazelnut oils whose chemical composition especially resembles to olive oil and whose exportation increased day by day and also in recent years started to using instead of the other vegetable oils by using the head space (HS) technique at gas chromatography (GC).

Commercial hexane residue was determined in all of the sixty five (65) refined hazelnut oils of the eleven (11) different marks make up the material of this study. In thirty four (34) samples, 2-methyl pentane; in fifty nine (59) samples, 3-methyl pentane; in thirty three (33) samples, methyl cyclo pentane; and in sixty five (65) samples, n-hexane and cyclohexane were determined. Results changed between $0,0954 \text{ mg.kg}^{-1}$ and $0,5080 \text{ mg.kg}^{-1}$. The amount of residue levels in samples were evaluated acceptable or unacceptable according to maximum residue limits (MRLs) of Turkish Food Codex and European Union (EU).

Keywords: refined hazelnut oil, hexane, GC, head space, MRLs,

2010, 57 pages

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	: Avrupa Birliği
CNS	: Central Nervous System
EC	: European Community
EEC	: European Economic Community
EU	: European Union
GC	: Gaz kromotografisi
GLC	: Gaz sıvı kromotografisi
HS	: Head space
K	: Kelvin
KKGM	: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
LC ₅₀	: Lethal concentration (mg.kg ⁻¹)
LD ₅₀	: Lethal dose (mg.kg ⁻¹)
LOD	: Gözlenebilme sınırı
MPa	: Mega pascal
MRLs	: Maksimum kalıntı limiti
MS	: Kütle spektroskopisi
PE	: Perkin Elmer
ppm	: Milyonda bir kısım
SPME	: Kati faz mikro ekstraksiyon
TGK	: Türk Gıda Kodeksi

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
KISALTMALAR DİZİNİ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
ÇİZELGELER DİZİNİ	vi
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ÖZETLERİ	5
3. MATERİYAL ve YÖNTEM	10
3.1. Materyal	10
3.2. Yöntem	11
3.2.1. Örneklerin analize hazırlanması, ekstraksiyonu	11
3.2.2. Cihazların kromatografik çalışma şartları	11
3.2.2.1. Gaz kromatografisi (GC) cihaz çalışma şartları	11
3.2.2.2. Headspace (HS) cihaz çalışma şartları (HS 40)	12
3.2.3. Analiz verilerinin değerlendirilmesi	12
4. ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA	13
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	17
6. KAYNAKLAR	18
EKLER	21
TEŞEKKÜR	56
ÖZGEÇMİŞ	57

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 4.1. Markalara göre tespit edilen kalıntı miktarlarının ortalaması ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$) 15

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa No
Çizelge 3.1. Rafine fındık yağı numunelerinin üretici firma ve markalara göre dağılımı	10
Çizelge 3.2. Çalışma materyallerinde aranan ekstraksiyon çözümcisü olarak hekzan	11
Çizelge 4.1. Rafine fındık yağı numunelerinde tespit edilen kalıntı miktarları ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)	13
Çizelge 4.2. Markalara göre tespit edilen kalıntı miktarlarının ortalaması ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)	15

1. GİRİŞ

Fındık dünya üzerinde 36-41 enlemlerinde yetişebilen ve kendine özgü iklime ihtiyaç duyan bir bitkidir. Kıyılardan en çok 30 km içerisinde ve yüksekliği 750-1800 m'yi geçmeyen yerlerde yetiştirilir (Anonim 2010a).

M.Ö. 2838 yılında Çin'de var olduğu saptanan fındığın Çin Seddini aşan Türkler tarafından İran üzerinden Anadolu'ya getirildiği tarihi belgelerde bulunmaktadır (Anonim 2007). Günümüzden 2300 yıl önce Anadolu'nun kuzeyinde Karadeniz kıyılarında fındık üretildiği belirtilmektedir (Anonim 2010b). Doğu Karadeniz Bölgesi ekolojisinde kültür çeşitlerini oluşturup 1403 yılından beri dış satımının yapıldığı bilinmektedir. Kültür fındığı Doğu Karadeniz Bölgesi'nden Yunanistan'a oradan da İtalya'ya götürülmüş, İtalya'nın Avellana şehrinde yetiştirdiği için de *Corylus avellana* adını bu yöreden almıştır. Latince, *Corylus avellana*, Yunanca *Leptocarion* (ince ceviz) denilen bu meyveye fındık adı verilmiştir (Anonim 2007).

Ülkemizde gıda sanayinin gelişimiyle fındığın kullanım alanları da genişlemiştir. Türkiye ve dünyada çerez olarak da tüketilen fındığın 90%'a yakın kısmı kavrulmuş, beyazlatılmış, kırılmış, dilimlenmiş, un ve püre halinde çikolata, bisküvi, şekerleme sanayisinde, tatlı, pasta ve dondurma yapımı ile yemek ve salatalarda yardımcı madde olarak kullanılmaktadır (Anonim 2010a, Anonim 2010b).

Fındık birçok gıda ürününde tat, lezzet ve aroma verici olarak da kullanılmaktadır. Kabusuz fındıkların 80%'i çikolata üretiminde, 15%'i şeker, bisküvi ve pastacılık ürünlerinde; kalan 5%'i de herhangi bir işlem görmeden doğal olarak tüketilmektedir (Özdemir 1997, Sarıyar 1998, Sipahioğlu 1998).

Fındık bitkisinin yapısal özelliği olarak, peryodisiteye (bir yıl normal, ertesi yıl az ürün vermeye) eğilimi vardır. Üretimin fazla olduğu ya da yeterli ihracatın gerçekleşmediği yillardan, ertesi yıla kalan fındıkların gereği gibi muhafazası önemli bir sorun oluşturmaktadır. Bir sonraki yıla kalan fındıkların kalitelerinde önemli ölçüde kayıplar görülmektedir. Stokların birkaç yıl üst üste gelmesi sonucu, bazı yillarda fındıklar yenmeyecek hale gelmektedir. İç fındıklar kalitelerine göre tasnif edilip, ayıklanırken çıkan çürük, gizli çürük ve limonlaşmış fındıklardan sabun imal edilirken; kırık, ezik ve vurgun fındıklardan da yemeklik yağ elde edilir (Türkoğlu 1961, Sipahioğlu 1998). Fındıktan ayrılan sert kabuk yakacak olarak değerlendirildiği gibi boyalı endüstrisinde de kullanılmaktadır. Bunun yanında suni tahta, kontraplak ve dösemelik mantarlı müşamba yapımında da kullanılmaktadır (Özdemir 1997, Sarıyar 1998, Sipahioğlu 1998).

Fındık ham yağı, fındık meyvesinden fiziksel işlemler ve ekstraksiyonla (özütleme) elde edilen, kimyasal işlemden geçmemiş bitkisel bir yağıdır. Fındık ham yağı rafine edilerek yemeklik yağ olarak kullanılmaktadır (Anonim 2010a, Anonim 2010b).

Fındık yağı; yağ asitleri kompozisyonu açısından, rafine edildikten sonra son derece stabil bir hal almaktadır. Bu yapı kızartmalarda en az yanma özelliğini öne çıkarmaktadır. Fındık yağıının yanma noktası diğer yaqlardan çok daha yüksektir. Yanma ıısı 220°C olan fındık yağı ısiya karşı en dayanıklı yağıdır. Fındık yağı dışındaki diğer yaqların, yüksek ısiya dayanamadığından pişirildiklerinde, (özellikle yüksek dereceli kızartmalarda) fiziksel ve kimyasal yapıları değişerek zehirli (toksik) özellikleri açığa çıkmaktadır. Fındık yağıının, kızartmalarda kullanıldığında ortamda ve yiyecekte koku bırakmadığı, hafif ve lezzetli olması nedeniyle hamur işleri de dahil olmak üzere her türlü yemek yapımında çok iyi sonuçlar verdiği bilinmektedir (Anonim 2010c).

Beslenme açısından yaqlar, gıda maddelerini oluşturan çeşitli grup bileşikler içerisinde enerjice en konsantre kaynağı teşkil ederler. Esansiyel niteliğe sahip çeşitli yağ asitlerini içerirler. Esansiyel yağ asitleri; hormon ve prostaglandinlerin prekürsörüdür. Yaqlar yemeklerden sonra tokluk hissine katkıda bulunurlar. Gıdaların daha lezzetli olmasına hizmet ederler. Ayrıca yaqlar, yağda çözünen vitaminler için de taşıyıcı fonksiyona sahiptir (Nas ve ark. 1998).

Günümüzde katı ve sıvı yaqların üretimi veya kısımlara ayrılmrasında gerek iç piyasada tüketimi gerekse de ihracatımız göz önüne alındığında ekstraksiyon çözücülerinin kalıntı düzeylerinin araştırılması oldukça önem kazanmıştır.

Gıda Maddelerinin ve Gıda Bileşenlerinin Üretiminde Kullanılan Ekstraksiyon Çözüçüleri Tebliği, gıda maddeleri ve gıda bileşenlerinin üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözüçülerine ait koşulları ve uygun maksimum kalıntı limitlerini (MRL), ppm ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$) olarak belirlemektedir. Tebliğ'de, ekstraksiyon çözucusu, hammaddelerin, gıda maddelerinin veya bu ürünlerin bileşenlerinin işlenmesi sırasında ekstraksiyonunda kullanılan ve uzaklaştırılabilen ancak gıda maddesi veya gıda ingrediyeni türevleri veya kalıntılarının varlığında, teknik olarak kaçınılmayan ancak istenmeyen şekilde oluşan çözüçüleri ifade eder (Anonim 2003a).

Hekzan, yağlı tohumlardan yenilebilir yaqların ekstrakte edilmesinde kullanılır (Anonim 1997). İspanya'da hekzan, zeytinin ezilerek saf zeytinyağı elde edilmesinden sonra zeytin kalıntılarında kalan pirina yağını ekstrakte etmek için kullanılmaktadır (Boskou 1998). Ekstraksiyon amaçlı kullanılan ticari hekzan farklı lineritede, dallanmış ve düşük molekül ağırlıklı siklik doymuş alkanlar ile bol miktarda n-hekzan karışımından oluşur. 1988 yılında

yayınlanan 88/344/EEC tebliğinde Avrupa'da katı ve sıvı yağlar için MRL 5 mg.kg^{-1} (ppm)'dı. Ancak 2009 yılında yayınlanan 2009/32/EC tebliğinde bu limit 1 mg.kg^{-1} (ppm)'a düşürülmüştür (Anonim 1988, Peña ve ark. 2003, Anonim 2009).

Ülkemizde katı ve sıvı yağların üretimi veya kısımlara ayrılmasında kullanılan hekzanın ekstrakte edilmiş gıda maddesi veya bileşeninde kalıntı limiti en fazla 1 mg.kg^{-1} 'dır (Anonim 2003a).

Ticari hekzanın 45-90% oranında içeriği n-hekzan, hava ve çevre kirliliğine neden olan 189 madde arasında gösterilmektedir (Gümüşkesen 1999). Hekzan yüksek mertebede yanıcı ve zararlıdır. Hayvanlar üzerinde yapılan çalışmalarda uzun dönem teneffüs edilerek maruz kalındığında sağlık ve doğurganlık üzerine olumsuz etkileri tespit edilmiştir. Hayvan deneyleri, maddenin aynı zamanda insanda da üreme performansını azalttığı izlenimini bırakmaktadır. Hayvanlar üzerinde yapılan akut zehirlilik deneyleri:

LC_{50} (teneffüs etme, sıçan): 48000 ppm (V) / 4 h.,

LD_{50} (dermal, tavşan): $> 2000 \text{ mg.kg}^{-1}$,

LD_{50} (teneffüs etme, sıçan): 28710 mg.kg^{-1} 'dir (Anonim 1999, Anonim 2004).

1927'de, J. W. Trevan tarafından geliştirilen LD_{50} (Letal Doz, mg.kg^{-1}) test hayvanlarının belirli bir süre sonunda yarısını öldürmek için gerekli dozdur. Bir maddenin kısa sürede zehirleme potansiyelini (akut toksisitesini) ölçme şeklidir. Letal Konsantrasyon (LC) (mg.kg^{-1}) öldürücü konsantrasyon anlamına gelir. LC değerleri genellikle havadaki bir kimyasalın konsantrasyonunu ifade eder; fakat çevresel çalışmalarda sudaki bir kimyasalın konsantrasyonu anlamına da gelmektedir. LC_{50} soluk alma analizleri için, tek bir defa maruz kalındığında, verilen bir zamanda (genellikle 1 ya da 4 saat) test materyalinin (hayvanlar, genellikle fare ve sıçanlar) yarısını öldüren havadaki bir maddenin konsantrasyonudur. Ayrıca "öldürücü konsantrasyon medyanı-orta değeri", "öldürücü konsantrasyon 50" ya da "popülasyon kritik konsantrasyonu 50" olarak da adlandırılır, bu değer solunamayan bir maddenin relativ akut toksisitesi ile ilgili bir fikir verir (Anonim 2005a, Anonim 2010d, Anonim 2010e).

İnsnlarda kısa süreli, yüksek seviyede hekzana akut solunum ile maruz kalınması sinir sisteminde baş dönmesi, sersemlik, mide bulantısı ve baş ağrısı gibi orta şiddette etkilere neden olmaktadır. Sinir hastalığı olan hastalarda uzun süreli olarak yüksek miktarda hekzan içeren hava ile solunuma maruz kalınması aşırı hissizlik, kas sisteminde güçsüzlük, soluk görünüm, baş ağrısı ve yorgunluk gibi etkilere neden olmaktadır. Ayrıca yoğun hekzana maruz kalmış fareler üzerinde yapılan incelemelerde farelerin sinir sisteminde toksik etkiler gözlenmiştir (Galvin 1997, Peña ve ark. 2003).

Hekzan teneffüs edildikten sonra solunum sisteminde tahrış edici semptomlar, uykı hali, uyuşukluk; cilt ve göz temasından sonra hafif tahrışlar ve korneal karaltı riski; yutulduktan sonra mide bulantısı, aspirasyon riski ve kusma sırasında akciğere geçmesi durumunda zatüre benzeri durum (kimyasal pnömonitis); emiliminden sonra uykı hali, yorgunluk ve narkoz, kimyasala uzun dönem maruz kalınması sonrasında merkezi sinir sistemi (CNS) rahatsızlıklarını, felç semptomları görülür. Hekzan buharları uykuya, baş dönmesine ve doğrudan teması, ciltte tahrışe neden olmaktadır (Anonim 1999, Anonim 2004).

Prof. Dr. Mary Enig, tohumlarda kalan son yağ kıırıntılarını da çıkartabilmek için kullanılan toksik kimyasal çözücü hekzanın tamamen buharlaşmadığını, milyonda yüz birim kadar son ürünlerde kalabileceğini belirtmektedir (Yimsel 2008).

Çözelti kalıntısının tespiti için kalitatif ve kantitatif bir çok metot geliştirilmiştir. Bunların bir çoğunda başta gaz kromotografisi (GC) olmak üzere kromotografik teknikler kullanılmaktadır. Solvent kalıntılarının yüksek uçuculuğuna bağlı olarak bütün metotlar, analitleri GC kolonuna göndermek için head space (HS) tekniklerini kullanmaktadır (Penton 1992, Kumar ve Gow 1994, Uematsu ve ark. 1994, Camarasu 2000, Peña ve ark. 2003).

Bu tez çalışmasında amaç, özellikle kimyasal bileşimi zeytinyağına benzeyen, diğer bitkisel yağlar yerine kullanılmaya başlayan, ihracatı artan rafine findık yağılarında ticari hekzan varlığının Head Space (HS) tekniği kullanılarak Gaz Kromotografisinde (GC) incelenmesi ve bulunan kalıntı miktarlarının Türk Gıda Kodeksi (TGK) ve Avrupa Birliği (AB) maksimum kalıntı limitlerine (MRLs) uygun olup olmadığıın değerlendirilmesidir.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Nosti ve ark. (1970) her biri farklı kazanlardan alınmış 14 adet ekstrakte yağıda hekzan kalıntısının tespiti için HS-GC ile çalışmıştır. Kolay, hızlı ve tam otomatik bir metod geliştirilmiş, otuz adet örneğin üç saat gibi kısa bir sürede analiz edilebildiği gösterilmiştir. Optimum şartlarda, 2 g yağ için 85°C'de hekzan konsantrasyonu 1,2%'nin altında, 0,5 g yağ için 2,2%'nin altındadır.

Gracian ve Martel (1972) yenilebilir rafine yağlarda hekzan ve trikloretilen kalıntısını araştırmıştır. Soya fasülyesi, hindistan cevizi ve susam yağında yapılan denemelerde 1-50 ppm solvent kalıntıları tespit etmişlerdir.

Dupuy ve ark. (1975a) ekstrakte bitkisel yağlarda hekzan kalınlığının kantitatif tespiti için basit ve duyarlı bir GC tekniği tanımlamışlardır. Bu metot, 1 ppm hekzana duyarlı ve hızlı bir metottur. GC'nin giriş kısmı 1½ in'lik cam yünü ile kaplanmış ve 25 mg yağ buraya eklenmiştir. Örnek küçük bir cam yünü yumaga ile örtülen ve gaz kromatografisinin ısıtılan girişine yerleştirilen örnek, ısı ve taşıyıcı gaz yardımıyla, Poropak P kolonunda hızlıca ayarlanır. Hekzan kalıntıları, 70-180°C arasındaki sıcaklık programında 20 dakika içerisinde çözülür. Metot, sürekli çözücü uzaklaştırma işleminin izlenebilirliği bakımından kullanışlıdır.

Dupuy ve ark. (1975b) GC kullanarak ekstrakte bitkisel yağlarda hekzan kalınlığına bakmışlardır. 19 adet ham ve rafine soya yağı ve pamuk yağı ile ham fıstık yağında 5-5000 ppm arasında hekzan kalıntılarına rastlanmıştır. Ham sıkılmış pamuk yağında hiç bulunmamıştır. Metot, aseton ya da isopropil alkol gibi diğer uçucuların tespiti için program sıcaklığını, taşıyıcı gaz ve akış hızını değiştirerek modifiye edilebilir.

Takagi ve Yamazaki (1975) yenilebilir yağlarda ticari hekzanın analizi için metodlar geliştirmiştir. Analitik kolonu uçucu olmayan yağların kontaminasyonundan korumak için ön kolon bağlantıları kullanılmışlardır. Analiz, yağların ön kolona doğrudan enjeksiyonu ya da yağ içeren ön kolonun yerleştirilmesi ile yapılır. Hesaplamların minimum limitleri bu analiz şartlarında alev iyonizasyon dedektörü kullanılarak sırasıyla yaklaşık 0,5 ppm ve 0,05 ppm'dir. Ticari hekzan tespiti, alikonma zamanı, gaz kromatografisi analizlerindeki ve GLC-MS'deki kütle spektromunun pik alanlarının oranı ile sağlanabilir. Eklenen hekzanın geri almaları şöyledir: eklenen 0,16 ppm'den geri alınan 0,15 ppm; 0,48 ppm'den 0,46 ppm; 1,65 ppm'den 1,59 ve 1,70 ppm'den 1,18 ppm'dir; ayrıca 0,062 ppm'den 0,045 ppm, 0,82 ppm'den 0,60 ppm ve 2,94 ppm'den 2,85 ppm hekzan geri alınmıştır.

Japonya'da Gıda Hijyen Kanunları ile yenilebilir yağlar için ekstraksiyon çözücü olarak sadece hekzan kullanımına izin verilmektedir. Bu kanunlara göre en son yağ ürününde çözücü

tespit edilmemelidir. Hirayama ve Imai (1977) ekstrakte bitkisel yaqlarda hekzan kalintısının kantitatif tespiti için basit bir GC teknigi geliştirmiştir. Metot hızlı ve 1 ppm hekzana duyarlıdır. Yağ örneğinin bulunduğu kap piroliz bölümune yerleştirilir. Bu pirolizör GC'ye bağlıdır ve buharlaşmış hekzanı GC'ye taşıyıcı bir gaz ile taşımak için 60 saniyede 150°C'ye ısıtılır. Metotta, GC kolonu herhangi bir kontaminasyon olasılığı olmadan kullanılabilir, çünkü örnek GC'ye doğrudan enjekte edilmez. Metot solvent ile ekstrakte edilmiş yaqların kalite kontrolü için yararlıdır.

Marzo ve Giro (1982) ham ve rafine yaqlarda hekzan kalintısının tespiti için, alev iyonizasyon dedektörü ve otomatik bilgi sağlayıcıyı yağın ayrılması ve geri dönüşümü için kullanılan bir cihazı GC ile kombine bir sistem haline getirmiştirlerdir. Bu sisteme doğrudan enjeksiyon yaparak hızlı, güvenilir ve hassas bir metot geliştirmiştirlerdir. Lineer kalibrasyon egrilerini yüksek (100-2000 ppm, 10x1 hassaslıkta) ve düşük (0-100ppm, 1x1 hassaslıkta) hekzan konsantrasyonları için çizmişler ve tespit limitini 1 ppm olarak belirlemiştirlerdir. Bu metotun ayrıca başka solventlerin (örneğin; isopropanol, etil alkol, aseton) tespitinde uygulanabilir olduğu belirtilmiştir.

Morchio (1982) ham ve rafine zeytinyağlarında hekzan kalintısının miktar tespiti için yağ örneğinin ön kolona doğrudan enjeksiyon yapıldığı basit bir GLC metodu geliştirmiştir. Hekzanın alikonma zamanı 2 dakikadan önce, ön kolonun kapasitesi 60 analizden fazladır. Metotun kesinliği mükemmel, 1 ppm hassaslıkta ve hızlıdır. Bu yüzden yağ ekstraksiyonu ve rafinasyon endüstrisinde günlük kontroller için kullanılabileceğini belirtmiştir.

Bocca ve ark. (1983) rafine yaqlarda hekzan ve trikloretilen tespiti için HS-GLC ile hızlı ve güvenilir bir metot açıklamışlardır. Hekzan için tespit limiti 0,05 ppm ve trikloretilen için 1-2 ppm'dir. Bu metot ticari ürünlerin rutin analizleri için uygundur. Analizi yapılan 20 adet yağın (tohum yağı ve zeytin yağı) yarısında 0,05-0,41 ppm hekzan kalintısına rastlanmıştır; fakat, hiçbir örnekte trikloretilen bulunmamıştır.

Cruz (1986) rafine zeytinyağındaki (0,018-0,019% nem ve doğal uçucu maddeler içeren) n-hekzan içeriğini 70 ml. Pensky-Martens kapalı düzeneği kullanarak tespit etmiştir.

Ollivier ve ark. (1987) ortak bir çalışma sonucunda ekstrakte edilmiş yaqlarda hekzan kalintısı tespiti için standart bir metot geliştirmiştirlerdir. Prosedür kapalı bir vialde yağın ısıtılması ile hidrokarbonların desorpsiyonunu kapsar. Daha sonra hekzan oranı paket ya da kapiler kolon kullanarak HS'de tespit edilmiştir. Ayrıca yağın ön kolona doğrudan enjeksiyonu ile hekzan kalintısının tespiti için çalışılmıştır. Fakat, bu metodun rutin analizler için uygun olmadığı belirtilmiştir.

Tsaknis ve ark. (1998) Moringa oleifera tohumlarından soğuk basınç, n-hekzan ile ekstraksiyon ve kloroform: metanol (50:50) karışımı ile ekstraksiyon yöntemlerini deneyerek üç farklı şekilde yağ üretmişler ve yağ veriminin 25% soğuk basınç ile 41,4% kloroform: metanol arasında değiştğini bulmuşlardır. n-hekzan ekstraksiyonu ile elde edilen yağların veriminin kloroform: metanol'e yakın olduğunu belirtmişlerdir.

Tsaknis ve ark. (1999) yapmış oldukları çalışmada Kenyada yetişen Mbololo çeşidi Moringa oleifera tohumlarından soğuk pres, n-hekzan ile ekstraksiyon ve kloroform: metanol (50:50) karışımı ile ekstraksiyon yöntemlerini deneyerek üç farklı şekilde yağ elde etmişler ve farklı metodlardan elde edilen yağların yağ verimini incelemiştir. Yağ veriminin 25,8% soğuk press ile 31,2% kloroform: metanol arasında değiştğini, n-hekzan ekstraksiyonu ile elde edilen yağların veriminin kloroform: metanol'e yakın olduğunu belirtmişlerdir.

Ollivier ve ark. (2000) temeli alev iyonizasyon dedektörlü kapiler GC' ye dayanan farklı metodlar kullanarak bitkisel yağlarda düşük miktarda hekzan kalıntısının varlığını analiz etmişlerdir (internal standartlı ya da internal standartsız statik HS, internal standartlı veya internal standartsız dinamik HS ve Fransız Metodu). Genelde, hekzan miktarı 1 ppm olduğundan her bir metod için varyasyon katsayısı <5%; 0,2 ppm olduğunda ise <10%'dur. Her bir metodun bitkisel yağlardaki hekzan seviyesinin tespitinde faydalı olduğunu açıklamışlardır.

Bernardo-Gil ve ark. (2003)'nın yapmış oldukları çalışmada fındıktan elde yağlar üzerinde süperkritik karbondioksidin hızı ($4,42 \cdot 10^{-4}$ - $7,10 \cdot 10^{-4}$ m.s⁻¹), basıncı (18-23,4 MPa) ve ekstraksiyon sıcaklığının etkileri (308-321 K) araştırılmıştır. Yağın fizikokimyasal özellikleri (serbest yağ asitleri, sterol, triaçilgiserol ve tokoferol içeriği) ölçülmüş ve n-hekzan çözucusu kullanarak elde edilen yağların fizikokimyasal özellikleri ile karşılaştırılmıştır. Farklı metodlar ile ekstrakte edilen yağlar arasında önemli farklılıklar bulunmamıştır.

Lalas ve ark. (2003) Kokwa Adası'ndan toplanan Marigat çeşidi Moringa stenopetala tohumlarından soğuk pres, n-hekzan ile ekstraksiyon ve kloroform: metanol (1:1) karışımı ile ekstraksiyon yöntemlerini deneyerek üç farklı şekilde yağ üretmişler ve bu elde edilen yağların yağ veriminin tespiti üzerine çalışmışlardır. Çalışmada, yağ veriminin soğuk pres ile 35,7%, kloroform: metanol ile 44,9% olduğunu bulmuşlardır. n-hekzan ekstraksiyonu ile ise bu iki değerin arasında ancak kloroform: metanol'e yakın olduğunu tespit etmişlerdir.

Peña ve ark. (2003) prina yağlarında kimyasal sensör kullanarak hekzan kalıntısının tespiti üzerine çalışma yapmışlardır. Yapılan çalışmada, prina yağlarındaki hekzan kalıntısının doğrudan izlenebildiği, ChemSensör denilen kromotografik ayıranın olmadığı, headspace ilkesine ve kütle spektrofotometresi ile tespite dayanan yeni bir cihaz önerilmektedir.

Ruiz-del-Castillo ve Herraiz (2003) yapmış oldukları çalışmada fındık yağından aroma maddesi filbertonun (E-5-methylhept-2-en-4-one) katı faz ekstraksiyonu için ultrasound kullanmışlardır. Filbertonun enantiomeric dağılımı tespit edilmiştir. Farklı sorbent maddeleri, örnek hacmi ve tutucular test edilerek elüsyon sırasında ultrasound ile filberton geri kazanımının etkileri değerlendirilmiştir. Analizler hekzan katılmış yağ üzerinde gerçekleştirılmıştır.

Arjona ve ark. (2005) zeytinyağı ve prina üzerine bir çalışma yapmışlardır. Prinanın, zeytinyağı presleme endüstrisinin bir atığı olduğunu ve kalan yağın hekzan ile ekstraksiyon yöntemi kullanılarak elde edilebileceğini göstermişlerdir. Çalışmada önce ıslak atık ürünün nem miktarı yaklaşık 65%’ten 8%’e azaltılmış ve sonra hekzan ile ekstraksiyon yöntemi kullanılarak kalan yağ elde edilmiştir.

Michulec ve Wardencki (2005) yaqlardan solvent kalıntılarının izolasyonu ve bunların zenginleştirilmesi için HS katı faz mikroekstraksiyonu (SPME) uygulamışlardır. Hızlı, duyarlı ve kesinliği iyi olan bir analitik metot olarak HS-SPME ve kapiler GC geliştirmiştir. Metot hekzan, benzen ve toluen tespitini alev iyonizasyon dedektörlü SPME-GC sistemi ile sağlamaktadır. Hidrokarbonlar için 80°C’de 15 dakika ve klorlu hidrokarbonlar için 30°C’de 7 dakika olarak ekstraksiyon şartlarını optimize etmişlerdir. Kalibrasyon eğrilerini çizdikten sonra hekzan, benzen, toluen için tespit limitlerini 0,002 ppm bulmuşlardır. Geliştirdikleri metodun yenilebilir yaqlarda solvent kalıntılarının rutin analizlerinde başarıyla uygulanabileceğini göstermişlerdir.

Anonim (2005b) bitkisel ve hayvansal yaqlarda hekzan kalıntısının tespiti için spesifikasyonları belirlemektedir.

Oh ve ark. (2005) Kore’de ticari olarak bulunan bitkisel yaqlarda hekzan kalıntısı için MRL uygulamak için ($0,005 \text{ g.kg}^{-1}$) uygun ve doğru kantitatif metotlar üzerinde çalışmışlardır. Standartlar kullanarak pentan ve heptan, etanol içinde çözündürülmüş ve sonra hekzan içermeyen ayçiçek yağına eklenerek kalibrasyon eğrisi çizilmiştir. Gözenekli açık tüplü kolon ile alev iyonizasyon dedektörlü GC kullanımı diğer önleyici matriks bileşimlerinden hekzanı ayırabilen güzel kromatografik ayırma yol açmıştır. Heptanın internal standart olarak kullanıldığı statik HS ile otomatik örnekleyici kullanıldığında standart sapma $\leq 10\%$ ile en düşük kalibrasyon seviyesi $0,5 \text{ } \mu\text{g.g}^{-1}$; elle enjeksiyon yapıldığında ise $\leq 22\%$ standart sapma ile en düşük kalibrasyon düzeyi $1,0 \text{ } \mu\text{g.g}^{-1}$ ’dır. Kore’den satın alınan 87 bitkisel yağın 9’unda hekzan kalıntısı tespit edilmiştir.

Nam-Sook ve ark. (2006) Kore zeytinyağlarında hekzanın bulunup bulunmadığı ve hekzan konsantrasyonunu araştırmışlardır. Ekstra virgin ya da rafine olarak etiketlenen

zeytinyağlarının ($n=41$) ithalleri ve yerlileri merkezlerden toplanmıştır. Örnekler, elektronik bir uç ve HS-SPME - GC/MS kullanılarak analiz edilmiştir. Farklı konsantrasyonlarda hekzan içeren zeytinyağlarının aromalarının ayırt edilmesinde 12 metal oksit sensör içeren elektronik uç kullanılmıştır. Sonuçlar zeytinyağı örneklerinde hekzan kalıntısının 5 ppm'den küçük olduğunu göstermektedir. Hekzan seviyesinin kalitatif ve kantitatif analizleri için, polidimetilsilosan yapı SPME-GC/MS ile kullanılmıştır. 41 zeytinyağı örneğinin 8'inde hekzan kalıntısı tespit edilmiştir. Bunların seviyeleri de 1 ppm'den düşüktür.

Ligor ve Buszewski (2008) bitkisel yağlardaki solvent kalıntılarından uçucu organik bileşikleri tespit etmek amacıyla zeytinyağı, kolza yağı, ayçiçek yağı, soya yağı, kabak yağı, üzüm çekirdeği yağı, pirinç yağı, fındık yağı örneklerini analiz etmişlerdir. Solvent kalıntılarından aseton, n-hekzan, benzen vetoluen çalışılmıştır. Alev iyonizasyon dedektörlü SPME-GC sistem şartlarını (açığa çıkma zamanı, ekstraksiyon sıcaklığı, desorpsiyon sıcaklığı) optimize etmişlerdir. SPME optimizasyonundan sonra, bitkisel yağ örneklerini SPME-GC-MS kullanarak araştırmışlardır. Önceki deneylere dayanarak; aseton, n-hekzan, benzen ve toluen tespiti için alev iyonizasyon dedektörlü SPME-GC ve alev iyonizasyon dedektörlü statik HS-GC kullanarak kalitatif ve kantitatif analizler yapmışlardır.

3. MATERİYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmanın materyalini, 11 farklı markaya ait 65 adet rafine findık yağı numunesi ile bu ürünlerde aranan toplam ticari hekzan kalıntısı (2-metil pentan, 3-metil pentan, n-hekzan, metil siklo pentan ve siklohekzan) oluşturmuştur (Çizelge 3.1.).

Çizelge 3.1. Rafine findık yağı numunelerinin üretici firma ve markalara göre dağılımı

No	Piyasada satılan marka	Üretici firma	Toplanan numune sayısı
1	A	P	16
2	B	R	14
3	C	S	5
4	D	S	5
5	E	T	5
6	F	T	5
7	G	U	5
8	H	V	3
9	I	Y	3
10	J	X	2
11	K	Z	2

Çalışılacak numunelerin ve ekstraksiyon çözücüsünün seçiminde ürün potansiyeli ve kullanılan ekstraksiyon çözücüsünün kullanım düzeyi ve sıklığı, yasal limitleri, ihracatımızda sorun oluşturması ve toksisite durumu dikkate alınmıştır. Tüm bu maddeler dikkate alınarak materyalleri oluşturan tüm örneklerde ekstraksiyon çözucusu olarak, firmalar ve üreticiler tarafından en sık kullanılan, yasal limit olarak kalıntı en hassas düzeyde istenilen ticari hekzan aranmıştır. Ticari hekzanın geri alma (recovery) %'si, teşhis limiti ve AB ve ülkemizdeki yasal limitleri Çizelge 3.2.'de verilmiştir.

Çizelge 3.2. Çalışma materyallerinde aranan ekstraksiyon çözücüleri olarak hekzan

Geri Alınması (%) (Recovery ¹)	101,04
Teşhis Limiti (LOD) (mg.kg ⁻¹)	0,20
TGK’nde katı veya sıvı yağlarda maksimum kalıntı limiti (MRL) (mg.kg ⁻¹)	1,00
Avrupa’da katı ve sıvı yağlar için maksimum kalıntı limiti (MRL) mg.kg ⁻¹	1,00

¹Recovery, kalıntısız örnek içeresine bilinen konsantrasyonda hekzan kalıntıları ilave edilerek, örneğin analize alınması sonucu tespit edilen kalıntı miktarının ilave edilen kalıntı miktarına göre farkının yüzde olarak ifade edilmesidir.

3.2. Yöntem

3.2.1. Örneklerin analize hazırlanması, ekstraksiyonu

Örnekten 100 ml alınıp 500 ml’lik balona konuldu. Balonun ağızı kapatıldıktan sonra önce elle 1 dakika, sonra otomatik vortekste 5 dakika çalkalandı. Homojen hale getirilen örnekten analiz edilmek üzere 2 g yağı numunesi alınıp 50 ml’lik viale konuldu. Bunun üzerine 1 µl n-heptan (internal standart) ilave edildi. Vial kapatılıp önceden çalıştırılmış hazır duruma gelen GC-HS cihazına verildi. Numunelerin diğer tekerrürlerine de aynı işlem yapıldı (Anonim 2002a, Anonim 2002b, Anonim 2003b).

Kullanılan Heptanın özellikleri :

Formülü	: C ₇ H ₁₆
Kimysal Formül	: CH ₃ (CH ₂) ₅ CH ₃
Molar Ağırlığı	: 100, 21 g.mol ⁻¹
Saflik	: > 99%
Serbest Asit (CH ₃ COOH)	: ≤ 0,005
Yoğunluk (20 °C/ 4 °C)	: 0,683 – 0,684
Erime Noktası	: - 90,5 °C
Kaynama Noktası	: 97–98 °C (1013 hPa) (Anonim 2010f)

3.2.2. Cihazların kromatografik çalışma şartları

3.2.2.1. Gaz kromatografisi (GC) cihaz çalışma şartları

Instrument Name	: PE HSGC (Perkin Elmer Headspace Gas Chromatography)
Dedektör	: Alev iyonizasyon dedektörü
Kolon	: BP 624 50 m x 0,53 mm fused silica
Air	: 450 ml.min ⁻¹
H ₂	: 45 ml.min ⁻¹
Initial Temperature	: 40 °C
Initial Hold	: 2 dak

Ramp1	: 60°C (5 °C artışla); 8 dakika bekle
Ramp2	: 80°C (5 °C artışla); 2 dakika bekle
Ramp3	: 200 °C (20 °C artışla); 2 dakika bekle

3.2.2.2. Headspace (HS) cihaz çalışma şartları

Instrument Name : Perkin Elmer HS 40

Vial oven : 80 °C

Transfer line : 100 °C

Needle : 90 °C

Cryo : - 30 °C

Termostat : 30 min

Pressurize : 2 min

Withdraw : 0,5 min

Cycle : 35 min

Inject : 0,08 min

Column : 12 psi

3.2.3. Analiz verilerinin değerlendirilmesi

Kalibrasyon kurvesi kullanılarak yağıda bulunan toplam hekzan miktarı hesaplanmıştır.

$$CA \text{ (ppm)} = AA \times 500$$

CA : 1000 g yağ numunesindeki toplam hekzan miktarı ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)

AA : GC - Headspace' de okunan konsantrasyon miktarı

4. ARAŞTIRMA BULGULARI ve TARTIŞMA

65 adet rafine fındık yağıörneğinde yapılan hekzan kalıntı analizi sonuçları Çizelge 4.1. ve 4.2. ve Şekil 4.1.'de verilmiştir. Çizelge 4.1.'deki analiz sonuçlarının bazılarına ait kromotogramlar ekler bölümünde verilmiştir. Örneklerin tamamında ticari hekzan kalıntısı tespit edilmiştir. 34 numunede 2-metil pentan, 59 numunede 3-metil pentan, 65 numunede n-hekzan, 33 numunede metil siklo pentan ve 65 numunede siklohekzan tespit edilmiştir. Sonuçlar $0,0954 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,5080 \text{ mg.kg}^{-1}$ arasında değişmektedir. Örneklerde bulunan kalıntı miktarları TGK ve AB MRLs'nin altındadır (Anonim 2003a, Anonim 2009).

Çizelge 4.1. Rafine fındık yağı numunelerinde tespit edilen kalıntı miktarları (mg.kg^{-1})

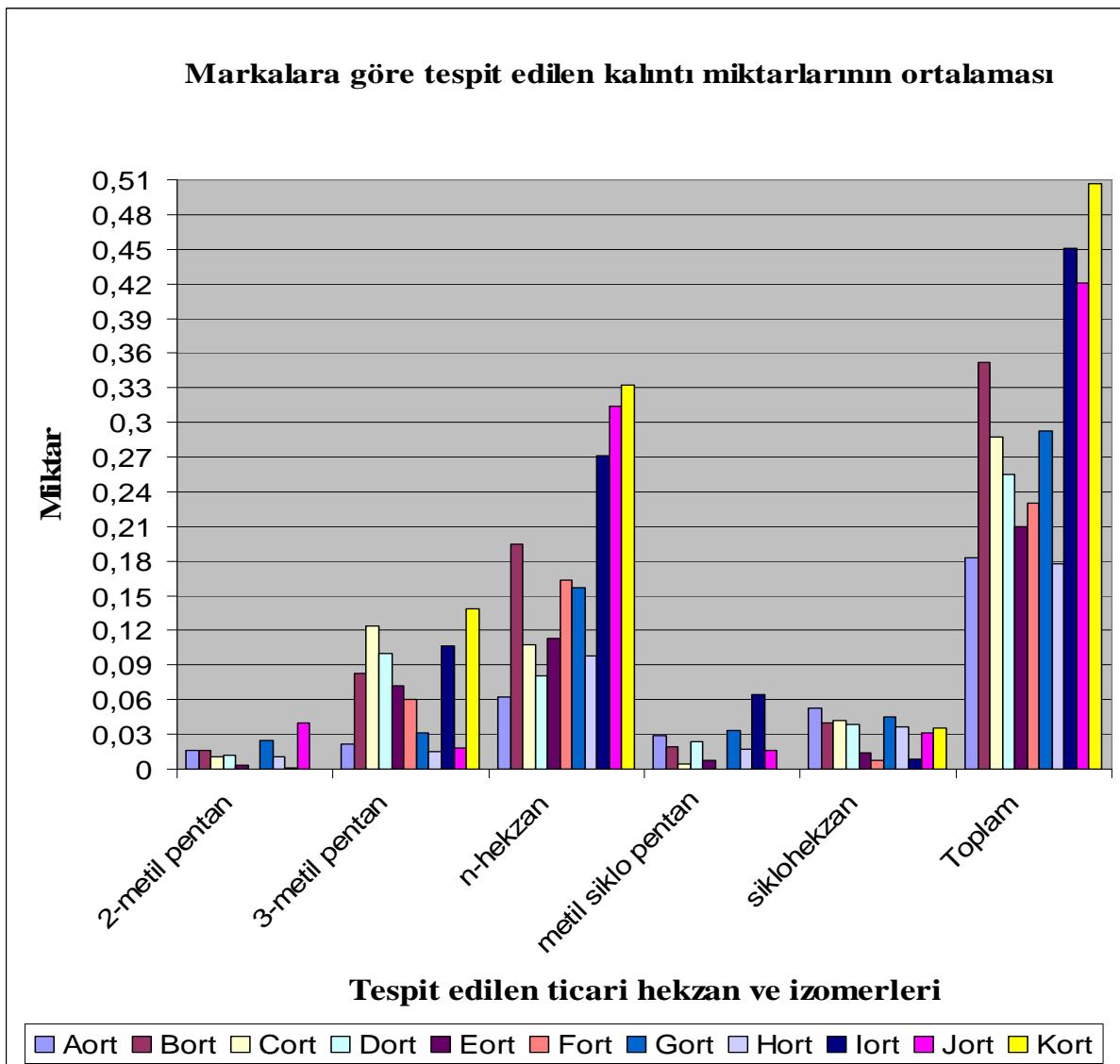
No	2-metil pentan	3-metil pentan	n-hekzan	metil siklo pentan	siklohekzan	Toplam
1- A ₁	0,0303	0,0395	0,0687	0,0610	0,0753	0,2748
2- A ₂	0,0022	0,0164	0,0127	0,0227	0,0485	0,1024
3- A ₃	0,0000	0,0000	0,0639	0,0000	0,0390	0,1029
4- A ₄	0,0243	0,0167	0,0843	0,0258	0,0592	0,2104
5- A ₅	0,0514	0,0276	0,0944	0,0134	0,0624	0,2492
6- B ₁	0,0000	0,2207	0,1099	0,0039	0,0629	0,3974
7- B ₂	0,0046	0,0400	0,2788	0,0000	0,0376	0,3611
8- B ₃	0,0000	0,1703	0,1229	0,0018	0,0080	0,3029
9- B ₄	0,0073	0,0485	0,2790	0,0000	0,0872	0,4220
10- B ₅	0,0084	0,0180	0,0982	0,1177	0,0485	0,2908
11- B ₆	0,0000	0,1559	0,0999	0,0000	0,0498	0,3055
12- C ₁	0,0000	0,1434	0,1060	0,0000	0,0506	0,3000
13- C ₂	0,0000	0,1446	0,0919	0,0000	0,0488	0,2853
14- C ₃	0,0000	0,1499	0,1466	0,0000	0,0085	0,3050
15- C ₄	0,0524	0,0515	0,1383	0,0191	0,0502	0,3115
16- C ₅	0,0000	0,1294	0,0531	0,0000	0,0504	0,2329
17- D ₁	0,0491	0,0308	0,0963	0,0343	0,0705	0,2809
18- D ₂	0,0000	0,1600	0,0771	0,0000	0,0549	0,2920
19- D ₃	0,0000	0,1592	0,0863	0,0000	0,0000	0,2455
20- D ₄	0,0000	0,1395	0,0712	0,0000	0,0351	0,2458
21- E ₁	0,0146	0,0203	0,0828	0,0367	0,0465	0,2010
22- E ₂	0,0000	0,1518	0,0647	0,0000	0,0062	0,2227
23- E ₃	0,0000	0,0743	0,1456	0,0000	0,0043	0,2242
24- E ₄	0,0000	0,0582	0,1340	0,0000	0,0084	0,2006
25- E ₅	0,0000	0,0574	0,1357	0,0000	0,0073	0,2004
26- F ₁	0,0000	0,0645	0,1453	0,0000	0,0094	0,2193
27- F ₂	0,0000	0,0747	0,1373	0,0000	0,0084	0,2204
28- F ₃	0,0000	0,0735	0,1450	0,0000	0,0057	0,2241
29- F ₄	0,0000	0,0007	0,2506	0,0000	0,0055	0,2568

Çizelge 4.1.'in devamı

30- F ₅	0,0000	0,0860	0,1376	0,0000	0,0082	0,2318
31- G ₁	0,0498	0,0337	0,1006	0,0262	0,0565	0,2668
32- G ₂	0,0000	0,0391	0,3194	0,0000	0,0109	0,3694
33- G ₃	0,0143	0,0482	0,1592	0,0683	0,0698	0,3597
34- G ₄	0,0169	0,0221	0,0897	0,0331	0,0518	0,2136
35- G ₅	0,0445	0,0138	0,1143	0,0416	0,0375	0,2517
36- H ₁	0,0183	0,0271	0,0723	0,0253	0,0478	0,1909
37- H ₂	0,0000	0,0000	0,1407	0,0000	0,0108	0,1515
38- H ₃	0,0148	0,0172	0,0794	0,0247	0,0525	0,1886
39- I ₁	0,0022	0,0345	0,4157	0,0000	0,0065	0,4589
40- I ₂	0,0001	0,0291	0,2624	0,1740	0,0102	0,4757
41- I ₃	0,0000	0,2556	0,1339	0,0208	0,0086	0,4189
42- J ₁	0,0000	0,0000	0,4012	0,0000	0,0173	0,4185
43- J ₂	0,0792	0,0355	0,2280	0,0331	0,0460	0,4219
44- K ₁	0,0000	0,0000	0,4966	0,0000	0,0114	0,5080
45- K ₂	0,0000	0,2784	0,1691	0,0000	0,0589	0,5064
46- A ₆	0,0154	0,0241	0,0946	0,0327	0,0582	0,2251
47- A ₇	0,0132	0,0163	0,1194	0,0321	0,0455	0,2265
48- A ₈	0,0128	0,0184	0,0118	0,0067	0,0624	0,1121
49- A ₉	0,0233	0,0261	0,0976	0,0413	0,0521	0,2403
50- B ₇	0,0000	0,2173	0,1100	0,0000	0,0460	0,3733
51- B ₈	0,0675	0,0053	0,1764	0,1005	0,0288	0,3785
52- B ₉	0,0000	0,0000	0,3284	0,0000	0,0215	0,3499
53- B ₁₀	0,1387	0,0274	0,0989	0,0481	0,0583	0,3714
54- A ₁₀	0,0281	0,0521	0,0438	0,0525	0,0304	0,2068
55- A ₁₁	0,0058	0,0105	0,0133	0,0115	0,0767	0,1179
56- A ₁₂	0,0233	0,0157	0,1067	0,0231	0,0767	0,2455
57- A ₁₃	0,0070	0,0347	0,0055	0,0262	0,0304	0,1038
58- A ₁₄	0,0144	0,0193	0,0788	0,0296	0,0440	0,1862
59- A ₁₅	0,0021	0,0064	0,0092	0,0427	0,0350	0,0954
60- A ₁₆	0,0089	0,0245	0,1012	0,0455	0,0485	0,2286
61- B ₁₁	0,0000	0,1672	0,0878	0,0000	0,0673	0,3223
62- B ₁₂	0,0000	0,0000	0,3422	0,0000	0,0177	0,3600
63- B ₁₃	0,0000	0,0577	0,3250	0,0000	0,0099	0,3926
64- B ₁₄	0,0008	0,0283	0,2669	0,0000	0,0062	0,3021
65- D ₅	0,0085	0,0096	0,0734	0,0854	0,0350	0,2119

Çizelge 4.2. Markalara göre tespit edilen kalıntı miktarlarının ortalaması ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)

No	2-metil pentan	3-metil pentan	n-hekzan	metil siklo pentan	siklohekzan	Toplam
A _{ort}	0,0164	0,0218	0,0629	0,0292	0,0528	0,1830
B _{ort}	0,0162	0,0826	0,1946	0,0194	0,0393	0,3521
C _{ort}	0,0105	0,1238	0,1072	0,0038	0,0417	0,2869
D _{ort}	0,0115	0,0998	0,0809	0,0239	0,0391	0,2552
E _{ort}	0,0029	0,0724	0,1126	0,0073	0,0145	0,2098
F _{ort}	0,0000	0,0599	0,1632	0,0000	0,0074	0,2305
G _{ort}	0,0251	0,0314	0,1566	0,0338	0,0453	0,2922
H _{ort}	0,0110	0,0148	0,0975	0,0167	0,0370	0,1770
I _{ort}	0,0008	0,1064	0,2707	0,0649	0,0084	0,4512
J _{ort}	0,0396	0,0178	0,3146	0,0166	0,0317	0,4202
K _{ort}	0,0000	0,1392	0,3329	0,0000	0,0352	0,5072

Şekil 4.1. Markalara göre tespit edilen kalıntı miktarlarının ortalaması ($\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)

Çizelge 4.1.ve 4.2.'de görüldüğü gibi 2-metil pentan ve metil siklo pentan kalıntısına F ve K marka rafine fındık yağılarında rastlanılmamıştır. Tespit edilen numunelerde ise 2-metil pentan miktarı $0,0008 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,0396 \text{ mg.kg}^{-1}$, metil siklo pentan miktarı ise $0,0038 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,0649 \text{ mg.kg}^{-1}$ arasında değişmektedir.

Analiz edilen markaların tamamında 3-metil pentan, n-hekzan ve siklohekzan kalıntısına rastlanılmıştır. 3-metil pentan $0,0148 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,1392 \text{ mg.kg}^{-1}$, n-hekzan $0,0629 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,3329 \text{ mg.kg}^{-1}$, siklohekzan ise $0,0074 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile $0,0528 \text{ mg.kg}^{-1}$ arasında değişen miktarlarda bulunmuştur.

Araştırma sonuçları, Prof.Dr. Mary ENING'i doğrular nitelikte sonuçlar vermiştir. Bulunan değerler maksimum kalıntı limitlerinin altında olmasına rağmen hekzanın üründen tamamen uzaklaştırılamadığı görülmüştür.

Sonuç olarak Çizelge 4.1.ve 4.2. incelendiğinde ticari hekzan kalıntısı bütün markalarda tespit edilmiştir. Ticari hekzan kalıntısı en düşük $0,0954 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile A₁₅, en yüksek $0,5080 \text{ mg.kg}^{-1}$ ile K₁ numunesinde tespit edilmiştir. Ticari hekzan kalıntısının, markalara göre ortalaması alındığında $0,1770 \text{ mg.kg}^{-1}$ ortalama ile en düşük H markasında, $0,5072 \text{ mg.kg}^{-1}$ ortalama ile en yüksek K markasında olduğu görülmüştür.

Firma bazında elde edilen ortalama hekzan kalıntıları değerleri Gracian ve Martel (1972) ve Dupuy ve ark. (1975b)'nın buldukları değerlerden düşük, Boca ve ark. (1983) ve Nam-Sook ve ark. (2006)'nın elde ettiği değerlerle benzerlik göstermiştir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

İhracatımızda önemli bir yeri olan fındık ve fındık yağıının ekonomimiz ve hekzanın toksik etkisi de göz önüne alınınca, rafine fındık yağında hekzan kalıntı düzeylerinin araştırılması, miktarlarının hesaplanması ve raporlanması önem arzettmektedir.

Japonya'da Gıda Hijyen Kanunları ile yenilebilir yağlar için ekstraksiyon çözücüüsü olarak sadece hekzan kullanımına izin verilmektedir. Bu kanunlara göre en son yağı ürününde çözücü tespit edilmemelidir.

Türkiye'de ve diğer ülkelerde yapılan çalışmaların sonuçlarına bakarsak; bu çalışma, Karadeniz yöresinde yetiştilip Türkiye'nin çeşitli yörelerindeki fabrikalarda üretilen ve sofralarımıza giren fındık yağılarındaki kalıntı problemine ışık tutmuştur.

Türkiye'de üretilen ve tüketilen rafine fındık yağından hekzan kalıntı miktarlarının düşük çıkışının nedenleri;

İhracat yapılan ülkelerin ve TGK MRLs değerlerinin düşük olması,

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından bitkisel yağlarda hekzan kalıntısı analizinin yapılması ve Bakanlığın cezai yaptırımlarının ağır olması,

Üretim teknolojimizin son yıllarda gelişmesi, mevcut firmaların kapasitelerini arttırarak yeni fabrikalar açması ve teknolojilerini iyileştirmesidir.

Firmaların dünyanın her yerinden ithalat yaptıkları göz önünde bulundurulduğu zaman, kendi aralarındaki rekabetin de yükselmesine bağlı olarak, gıda güvenliğinin önemi daha çok artmıştır. Firmaların kalıcı olabilmeleri için, raflarına koydukları ürünlerin zararlı olmayacağına dair müşterilerine güvence ve garanti vermeleri gerekmektedir.

6. KAYNAKLAR

- Anonim (1988). Community Directive 88/344/EEC . Off. J. European Community, Brussels.
- Anonim (1997). Toxicological Profile for Hexane. Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR), Draft for Public Comment, Public Health Service, U.S. Department of Health and Human Services, Atlanta.
- Anonim (1999). Toxicological Profile for n-Hexane. GA: Agency for Toxic Substances and Disease Registry ToxFAQs, U.S. Department of Health and Human Services, Public Health Service, 1-2, Atlanta.
- Anonim (2002a). Determination of hexane composition of incoming hexane for extraction plants. AOCS, 14-8: 1-5.
- Anonim (2002b). Determination of hexane residues in meals by head-space gaschromatographie. AOCS, 14-87: 1-3.
- Anonim (2003a). Gıda Maddelerinin ve Gıda Bileşenlerinin Üretiminde Kullanılan Ekstraksiyon Çözüçüleri Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ. Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği, Tebliğ No:2003/41.
- Anonim (2003b). Solvent Ekstraksiyonu İle Elde Edilmiş Katı ve Sıvı Yağlarda Hekzan Tayini. AML-SOP-07, 1-6, Ambalaj Analizleri Laboratuvarı Analiz Prosedürü, İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü.
- Anonim (2004). n- Hexane. Merck Güvenlik Bilgi Formu, <http://www.merck.de> (erişim tarihi, 10.01.2010).
- Anonim (2005a). What is an LD₅₀ and LC₅₀. Canadian Centre for Occupational Health & Safety (CCOHS), Inquiries and Client Services, 1-6.
- Anonim (2005b). Animal and Vegetable Fats and Oils. Determination of Residual Technical Hexane Content. Swedish Standards Institute, SS-EN ISO 9832:2004, 14pp.
- Anonim (2007). T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Fındık Yetiştiriciliği, Çiftçi Eğitim Serisi-34, Ankara
- Anonim (2009). On The Approximation of The Laws of The Member States on Extraction Solvents Used in The Production of Foodstuffs and Food Ingredients. Directive 2009/32/EC of The European Parliament and of The Council, Official Journal of the European Union, 1-9.
- Anonim (2010a). Fındık Yağı. <http://www.hammaddeler.com> (erişim tarihi, 08.01.2010).
- Anonim (2010b). Fındık ve Sağlıklı. Fındık Tanıtım Grubu, <http://www.ftg.org.tr> (erişim tarihi, 08.01.2010).
- Anonim (2010c). Türkiye'de Fındık Yağı. <http://www.hammaddeler.com> (erişim tarihi, 08.01.2010).
- Anonim (2010d). Lethal Concentration (LC₅₀). Safety Emporium, <http://www.ilpi.com/msds/ref/lc50.html> (erişim tarihi, 10.01.2010).
- Anonim (2010e). Lethal concentration 50 (LC₅₀). Business Dictionary, <http://www.businessdictionary.com/ definition /lethal-concentration-50- LC50.html> (erişim tarihi, 10.01.2010).
- Anonim (2010f). n-Heptane. Merck Güvenlik Bilgi Formu, <http://www.merck.de> (erişim tarihi, 10.01.2010).
- Arjona R, Ollero P, Vidal BF (2005). Automation of an olive waste industrial rotary dryer. Journal of Food Engineering, Elsevier Science Ltd., 68 (2): 239-247, Oxford.
- Bernardo-Gil MG, Grenha J, Santos J, Cardoso P (2003). Supercritical fluid extraction and characterisation of oil from hazelnut. European Journal of Lipid Science and Technology, 104 (7): 402-409.
- Bocca A, Di Marzio S, Milana MR (1983). Simultaneous determination of hexane and trichloroethylene in edible oils. Rivista Italiana delle Sostanze Grasse, 60 (7): 441-444.
- Boskou D (1998). Química y tecnología del aceite de oliva. A.Madrid Vicente Ediciones, 126, Mundi-Prensa, Madrid.
- Camarasu CC (2000). Headspace SPME method development for the analysis of volatile polar residual solvents by GC-MS. J. Pharm. Biomed. Anal., 23: 197-210.
- Cruz ME (1986). Method for the determination of hexane in a vegetable oil. Alimentacion Equipos Technologia, 5 (5): 173-176.

- Dupuy HP, Fore SP, Rayner ET (1975a). Rapid quantitative determination of residual hexane in oils by direct gas chromatography. *Journal of The American Oil Chemists' Society*, 52 (4): 118-120.
- Dupuy HP, Fore SP, Taylor ET (1975b). Rapid quantitative determination of residual hexane in oils by direct gas chromatography. *Oil Mill Gazetteer*, 79 (12): 52-53.
- Galvin JB (1997). Toxicity data for commercial hexane and hexane isomers, in technology and solvents for extracting oilseeds and nonpetroleum oils. AOCS Pres, 75-85.
- Gracian J, Martel J (1972). Determination of solvent residues in refined edible oils. *Grasas y Aceites*, 23 (1): 1-6.
- Gümüşkesen AS (1999). Bitkisel Yağ Teknolojisi. Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği, 182s, İzmir
- Hirayama S, Imai C (1977). Rapid determination of residual hexane in oils by gas chromatography using pyrolyzer. *Journal of The American Oil Chemists' Society*, 54 (5): 190-192.
- Kumar N, Gow JG (1994). Residual solvent analysis by headspace gas chromatography. *J. Chromatogr. A*, 667: 235-240.
- Lalas S, Tsaknis J, Sfalomos K (2003). Characterisation of Moringa stenopetala seed oil variety "Marigat" from Island Kokwa. *European Journal of Lipid Science and Technology*, 105 (1): 23-31.
- Ligor M, Buszewski B (2008). The comparison of solid phase microextraction-GC and static headspace-GC for determination of solvent residues in vegetable oils. *Journal of Separation Science*, 31 (2): 364-371.
- Marzo S, Giro L (1982). GLC determination of hexane residues in crude and refined seed oils. *Rivista Italiana delle Sostanze Grasse*, 59 (4): 199-204.
- Michulec M, Wardencki W (2005). Development of headspace solid-phase microextraction-gas chromatography method for the determination of solvent residues in edible oils and pharmaceuticals. *Journal of Chromatography A*, 1071: 119-124.
- Morchio G (1982). Rapid GLC determination of residual hexane in crude B olive oil (sansa oil) and in refined olive oil and B olive oil. *Rivista Italiana delle Sostanze Grasse*, 59 (7): 335-340.
- Nam-Sook K, Jeung-Hee L, Ok-Soon H, Ki-Teak L (2006). Study of the presence of residual hexane in olive oils. *Journal of The Korean Society of Food Science and Nutrition*, 35 (10): 1405-1411.
- Nas S, Gökalp HY, Ünsal M (1998). Bitkisel Yağ Teknolojisi. Pamukkale Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Ders Kitapları Yayınları No. 005, 329s, Denizli.
- Nosti VM, Gutierrez RF, Gutierrez Q (1970). Solvent residues determination in extracted oils. *Grasas y Aceites*, 21 (5): 276-281.
- Oh CH, Kwon YK, Jang YM, Lee DS, Park JS (2005). Headspace analysis for residual hexane in vegetable oil. *Food Science and Biotechnology*, 14 (4): 456-460, Korea.
- Ollivier D, Souillol S, Guerere M (1987). Determination of "hexane" residues in oils: results of a collaborative study and the standardised method. *Pure and Applied Chemistry*, 59 (11): 1561-1570.
- Ollivier D, Souillol S, Guerere M (2000). Determination of low levels of residual hexane in vegetable oils. *Annales des Falsifications et de l'Expertise Chimique et Toxicologique*, 93 (950): 111-114.
- Özdemir M (1997). Türk fındık çeşitlerinin özelliklerinin kalite açısından değerlendirilmesi. *Gıda Teknolojisi*, 2 (10): 46-52.
- Peña F, Cárdenas S, Gallego M, Valcárcel M (2003). Direct sampling of orujo oil for determining residual hexane by using a chemsensor. *JAOCs*, 80: 6.
- Penton Z (1992). Determination of residual solvent in pharmaceutical preparations by static headspace GC. *J. High Resolut. Chrom.*, 15: 329-331.
- Ruiz-Del-Castillo ML, Herraiz M (2003). Ultrasonically assisted solid-phase extraction and GC analysis of filbertone in hazelnut oil. *Journal of The American Oil Chemists' Society*, 80 (4): 307-310.
- Sarıyar L (1998). Bazı Küflerin Fındıkta Lipolitik Aktivitesinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Sipahioğlu HN (1998). Fındığın Depolanması Sırasında Bazı Küfler Tarafından Oluşturulan Lipaz Etkisinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Takagi T, Yamazaki M (1975). Gas chromatographic analysis of residual solvent in edible oils. Journal of Japan Oil Chemists' Society, 24 (6): 367-370, Yukagaku.
- Tsaknis J, Lalas S, Gergis V, Spiliotis V (1998). A total characterisation of moringa oleifera malawi seed oil. Rivista Italiana delle Sostanze Grasse, 75 (1): 21-27.
- Tsaknis J, Lalas S, Gergis V, Dourtoglou V, Spiliotis V (1999). A characterisation of moringa oleifera seed oil. Journal of Agricultural and Food Chemistry, 47 (11): 4495-4499.
- Türkoğlu A (1961). Dünya Fındık İstihsal ve Ticaretinde Türkiye'nin Durumu. İstanbul Üniversitesi Yayınları No. 907, İstanbul.
- Uematsu Y, Hataoka Y, Hirata K, Hirokado M, Kazama M (1994). Determination of residual organic solvents in flavor compounds by standard addition headspace gas chromatography. Shokuhin Eiseigaku Zasshi, 35:645-651.
- Yimsel S (2008). Hangi Yağ Daha Sağlıklı? www.beslenmebulteni.com (erişim tarihi, 08.01.2010).

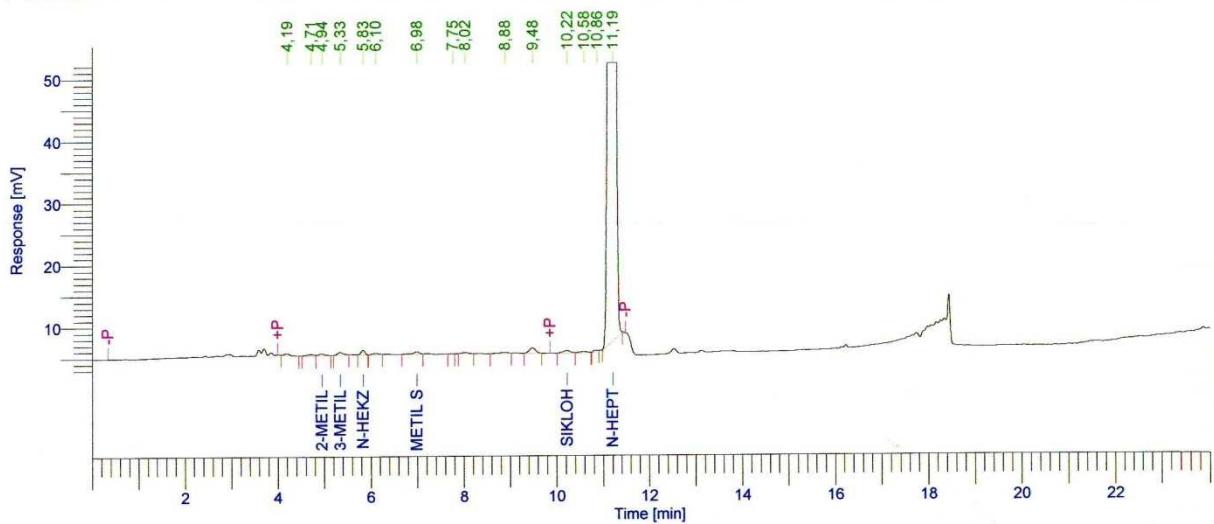
EKLER

Kromotogramlar

RFY - 01

Instrument Name : PE HSGC
Rack/vial : 0/0
Sample Amount : 1,000000
Cycle : 1
Channel
Operator : manager
Dilution Factor : 1,000000

Result File :
Sequence File : C:\PenExe\TCWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,940	2257,42	287,19	0,07	0,0001	0,0303
4	3-metil pentan	5,333	3038,25	400,80	0,09	0,0001	0,0395
5	n-hekzan	5,828	4037,46	723,20	0,12	0,0001	0,0687
7	metil siklo pentan	6,982	3078,49	356,15	0,09	0,0001	0,0610
12	siklohekzan	10,216	3891,62	358,02	0,12	0,0002	0,0753
15	n-heptan	11,192	3242694,71	430561,23	99,50	-----	-----
			3258997,96	432686,58	100,00	0,0005	0,2748

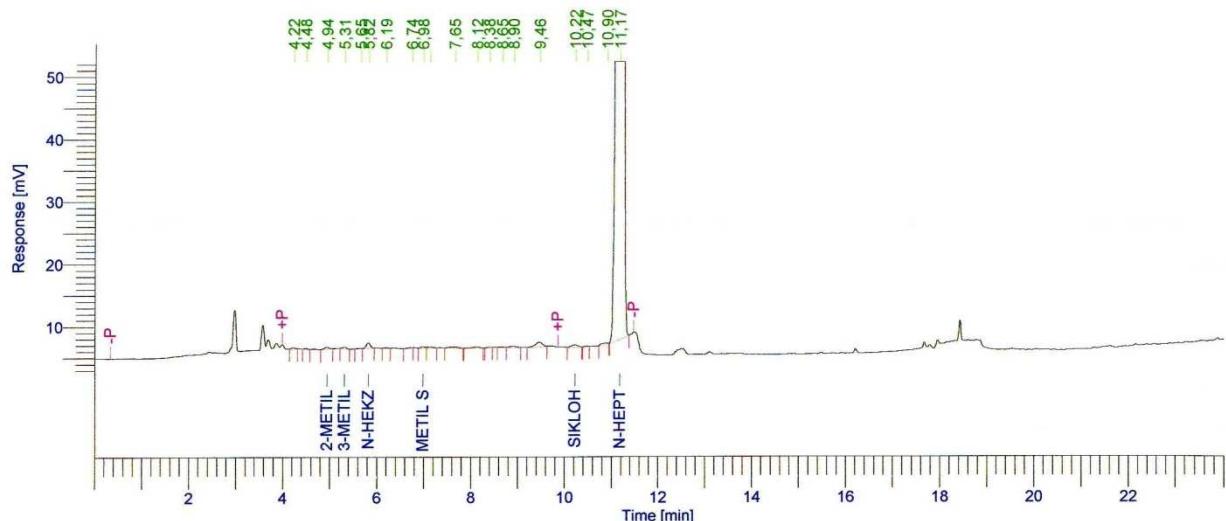
Missing Component Report

Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,936	1891,26	283,78	0,06	0,0000	0,0243
4	3-metil pentan	5,309	1344,42	232,56	0,04	0,0000	0,0167
6	n-hekzan	5,818	5178,46	863,35	0,15	0,0002	0,0843
9	metil siklo pentan	6,978	1359,60	211,43	0,04	0,0001	0,0258
17	siklohekzan	10,219	3195,49	345,57	0,09	0,0001	0,0592
20	n-heptan	11,172	3387148,52	450059,83	99,62	-----	-----
			3400117,75	451996,52	100,00	0,0004	0,2104

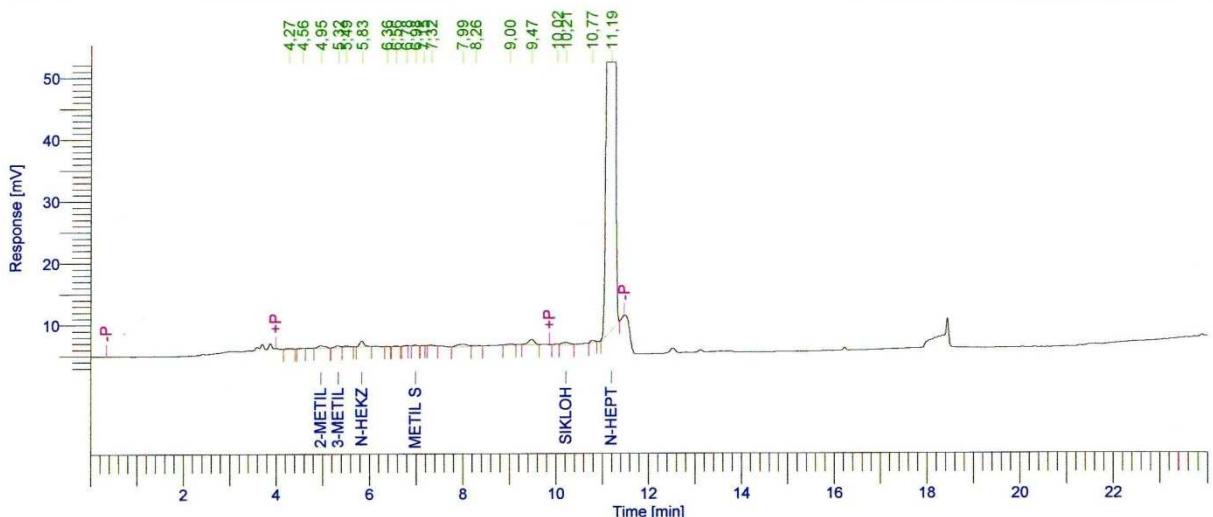
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

RFY - 05

Instrument Name : PE HSGC
Rack/vial : 0/0
Sample Amount : 1,000000
Cycle : 1
Channel : B
Operator : manager
Dilution Factor : 1,000000

Result File :
Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

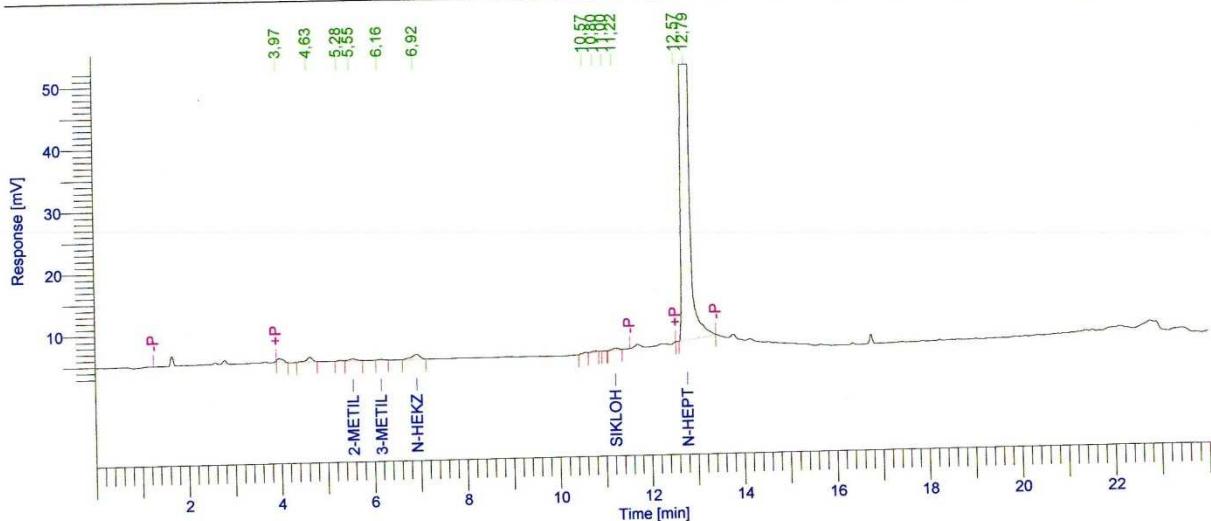
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,952	3926,03	383,80	0,12	0,0001	0,0514
4	3-metil pentan	5,321	2180,33	295,82	0,07	0,0001	0,0276
6	n-hekzan	5,832	5694,66	906,58	0,17	0,0002	0,0944
10	metil siklo pentan	6,976	693,67	131,49	0,02	0,0000	0,0134
18	siklohekzan	10,208	3304,41	309,09	0,10	0,0001	0,0624
20	n-heptan	11,189	3325545,64	450524,22	99,53	-----	-----
			3341344,74	452551,00	100,00	0,0005	0,2492

Missing Component Report
Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

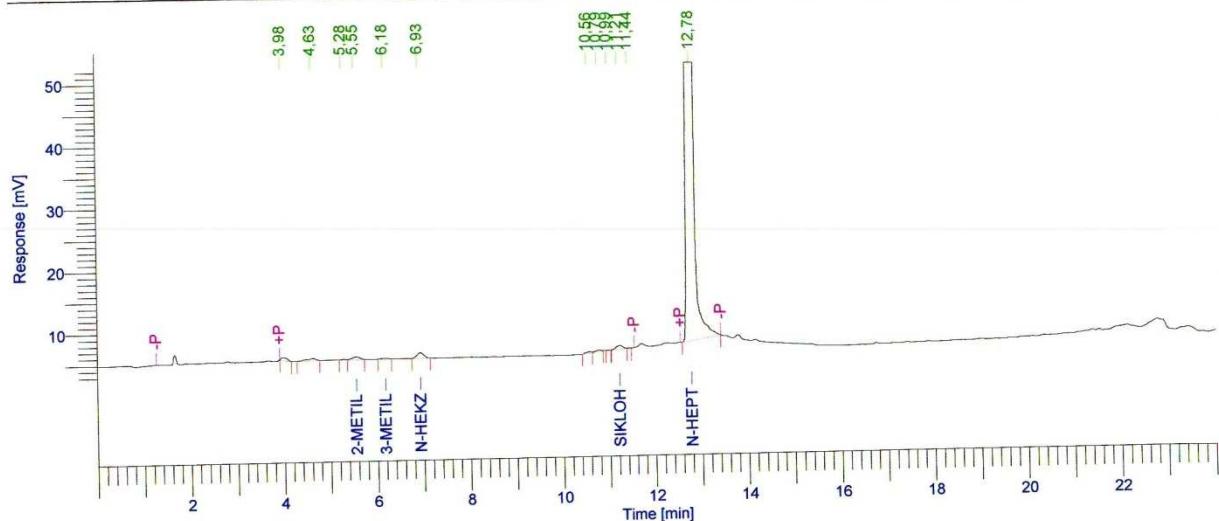
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
4	2-metil pentan	5,552	3216,30	286,04	0,14	0,0000	0,0046
5	3-metil pentan	6,157	928,10	101,83	0,04	0,0001	0,0400
6	n-hekzan	6,925	9487,47	774,54	0,41	0,0006	0,2788
10	siklohekzan	11,215	2698,11	283,16	0,12	0,0001	0,0376
12	n-heptan	12,786	2314795,18	353359,91	99,30	-----	-----
			2331125,16	354805,49	100,00	0,0007	0,3611

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

metil siklo pentan 8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

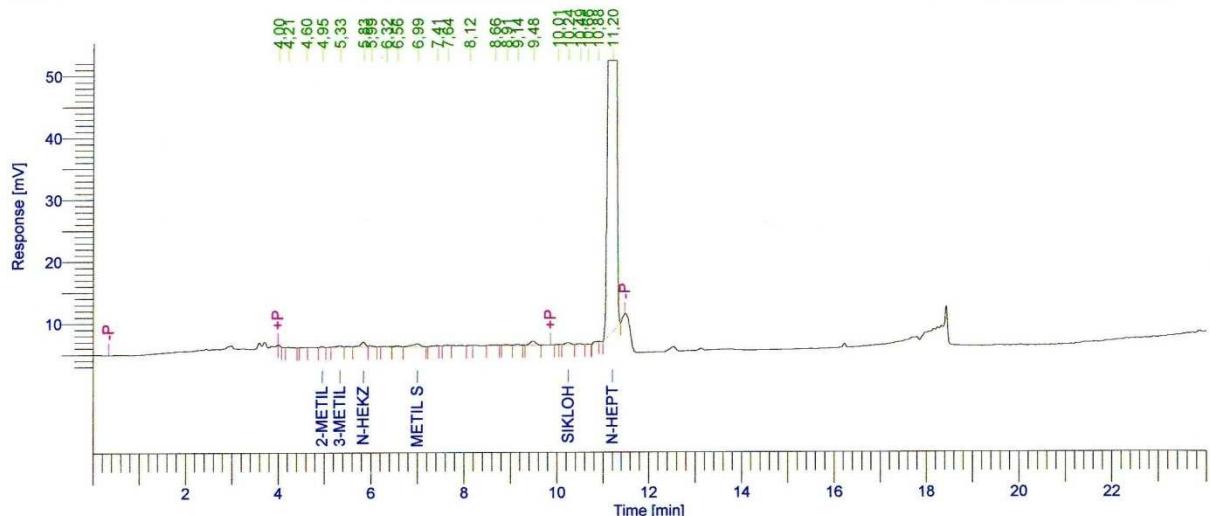
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
4	2-metil pentan	5,554	4286,58	396,35	0,20	0,0000	0,0073
5	3-metil pentan	6,177	1168,70	117,82	0,05	0,0001	0,0485
6	n-hekzan	6,927	8644,10	879,95	0,41	0,0006	0,2790
10	siklohekzan	11,215	5747,93	585,18	0,27	0,0002	0,0872
12	n-heptan	12,779	2106439,86	320706,57	99,07	-----	-----
			2126287,17	322685,87	100,00	0,0008	0,4220

Missing Component Report Component	Expected Retention (Calibration File)
metil siklo pentan	8,898

RFY - 10

Instrument Name	:	PE HSGC	Channel	:	B
Rack/vial	:	0/0	Operator	:	manager
Sample Amount	:	1,000000	Dilution Factor	:	1,000000
Cycle	:	1			

Result File : Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

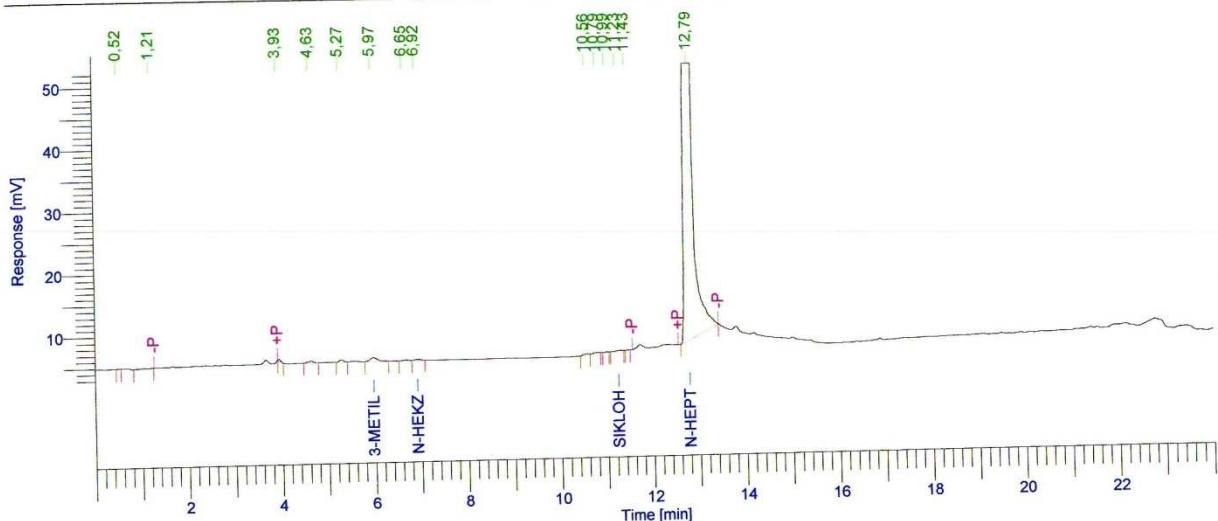
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
4	2-metil pentan	4,945	594,56	125,97	0,02	0,0000	0,0084
5	3-metil pentan	5,329	1310,66	183,13	0,04	0,0000	0,0180
6	n-hekzan	5,832	5453,92	752,72	0,18	0,0002	0,0982
10	metil siklo pentan	6,991	5611,30	465,29	0,18	0,0002	0,1177
19	siklohekzan	10,239	2366,96	299,54	0,08	0,0001	0,0485
23	n-heptan	11,196	3063403,33	408915,49	99,50	-----	-----
			3078740,72	410742,14	100,00	0,0006	0,2908

Missing Component Report
Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

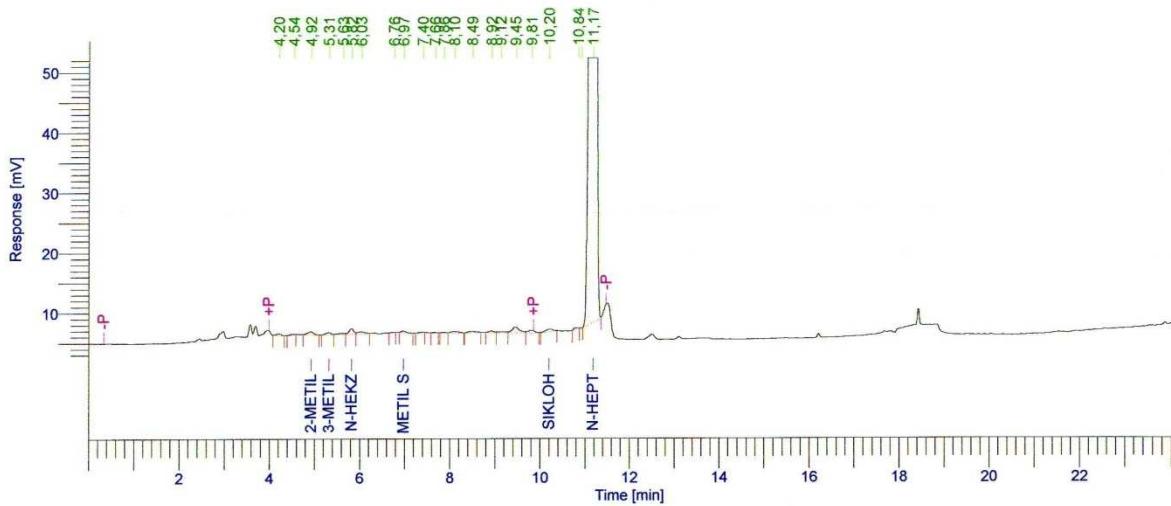
BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
6	3-metil pentan	5,967	6531,05	582,25	0,24	0,0003	0,1499
8	n-hekzan	6,916	1676,26	184,09	0,06	0,0003	0,1466
12	siklohekzan	11,231	669,06	76,39	0,02	0,0000	0,0085
14	n-heptan	12,786	2725422,45	402098,95	99,68	-----	-----
			2734298,82	402941,69	100,00	0,0006	0,3050

Missing Component Report	Component	Expected Retention (Calibration File)
	2-metil pentan	5,581
	metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
3	2-metil pentan	4,916	4033,56	478,34	0,11	0,0001	0,0491
4	3-metil pentan	5,311	2608,31	345,79	0,07	0,0001	0,0308
6	n-hekzan	5,816	6235,92	902,99	0,17	0,0002	0,0963
9	metil siklo pentan	6,969	1905,07	262,92	0,05	0,0001	0,0343
19	siklohekzan	10,196	4011,91	376,07	0,11	0,0001	0,0705
22	n-heptan	11,171	3572651,74	474371,88	99,48	-----	-----
				3591446,51	476737,99	100,00	0,0006
							0,2809

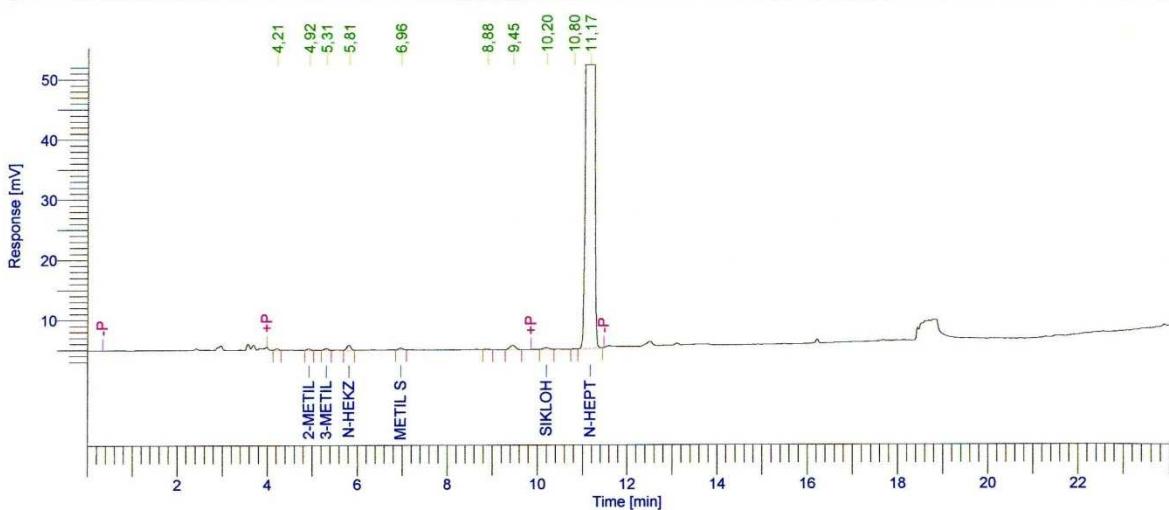
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

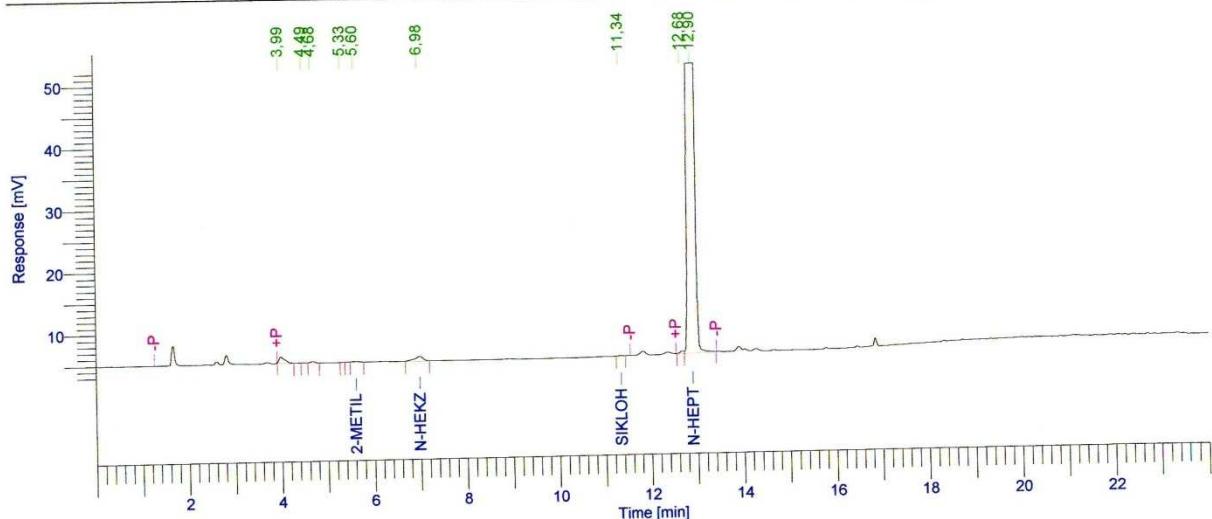
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
2	2-metil pentan	4,920	1044,58	192,53	0,03	0,0000	0,0146
3	3-metil pentan	5,308	1501,12	258,51	0,05	0,0000	0,0203
4	n-hekzan	5,809	4674,64	804,50	0,15	0,0002	0,0828
5	metil siklo pentan	6,962	1778,38	273,53	0,06	0,0001	0,0367
8	siklohekzan	10,196	2308,37	252,25	0,07	0,0001	0,0465
10	n-heptan	11,167	3113293,78	408524,42	99,64	-----	-----
				3124600,87	410305,73	100,00	0,0004
							0,2010

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

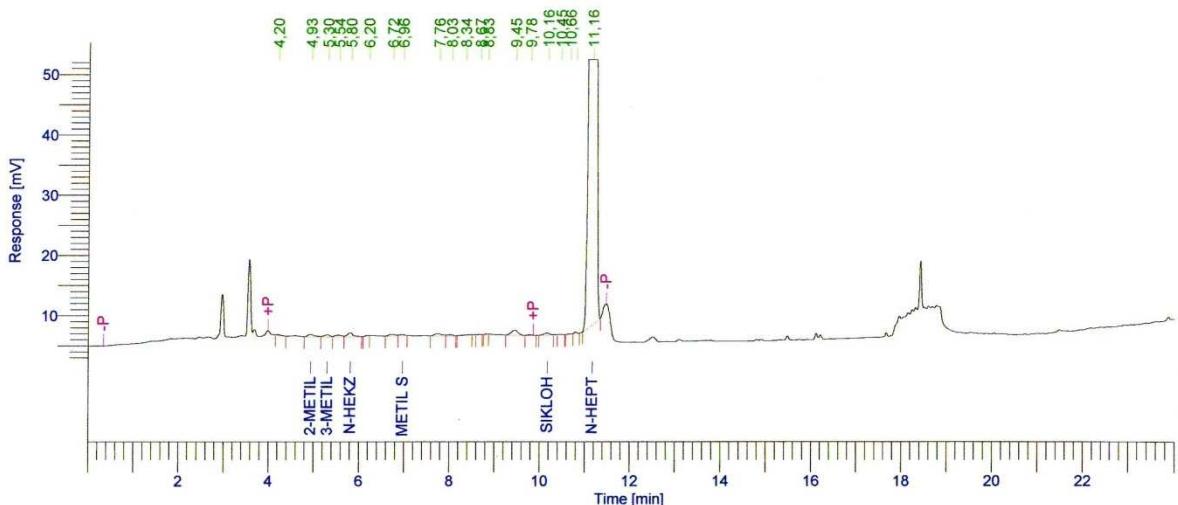
BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
5	2-metil pentan	5,600	1185,34	133,67	0,04	0,0000	0,0007
6	n-hekzan	6,983	9006,91	719,82	0,33	0,0005	0,2506
7	siklohekzan	11,335	406,42	59,87	0,02	0,0000	0,0055
9	n-heptan	12,899	2684104,34	429322,77	99,61	-----	-----
			2694703,01	430236,14	100,00	0,0005	0,2568

Missing Component Report	Component	Expected Retention (Calibration File)
	3-metil pentan	6,196
	metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

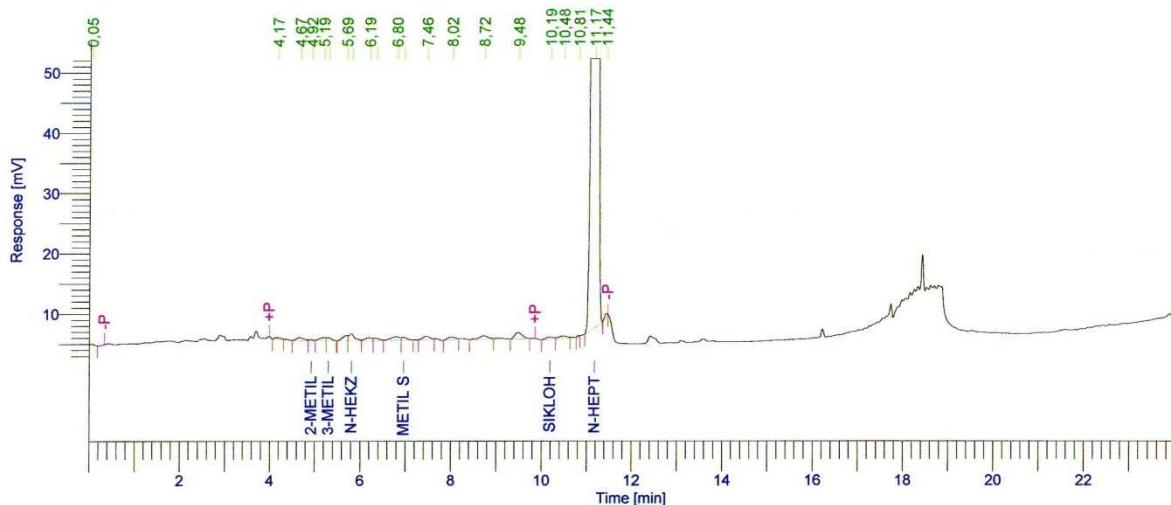
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
2	2-metil pentan	4,927	3590,81	380,10	0,11	0,0001	0,0498
3	3-metil pentan	5,299	2511,35	308,81	0,08	0,0001	0,0337
5	n-hekzan	5,803	5729,56	659,87	0,18	0,0002	0,1006
8	metil siklo pentan	6,958	1279,72	178,57	0,04	0,0001	0,0262
16	siklohekzan	10,164	2826,75	321,80	0,09	0,0001	0,0565
20	n-heptan	11,164	3139801,48	413395,35	99,49	-----	-----
			3155739,67	415244,50	100,00	0,0005	0,2668

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC Channel : B
 Rack/vial : 0/0 Operator : manager
 Sample Amount : 1,000000 Dilution Factor : 1,000000
 Cycle : 1

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

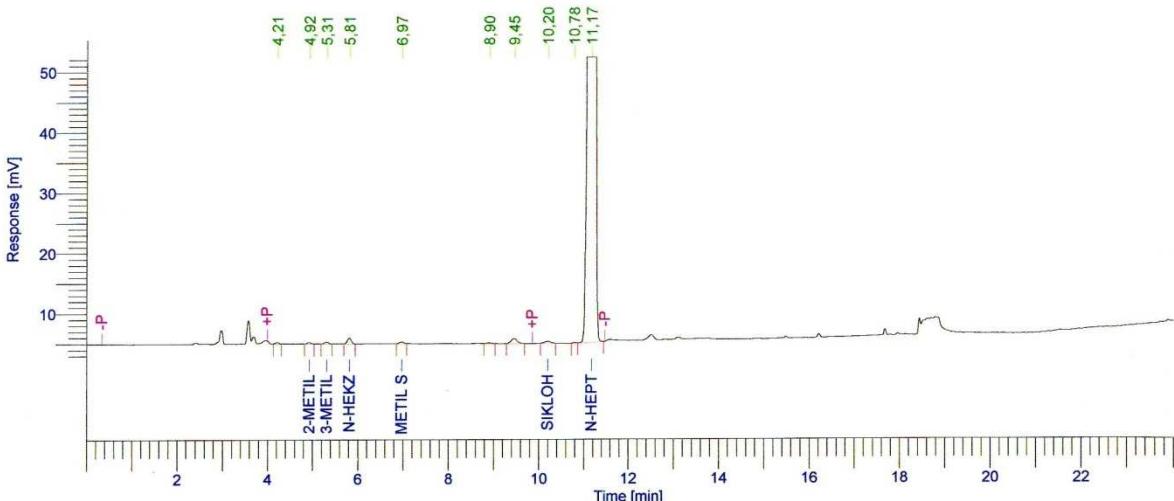
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
4	2-metil pentan	4,915	1072,77	175,50	0,03	0,0000	0,0143
6	3-metil pentan	5,296	3730,03	492,10	0,11	0,0001	0,0482
8	n-hekzan	5,804	9418,40	1101,89	0,29	0,0003	0,1592
12	metil siklo pentan	6,955	3467,15	426,35	0,11	0,0001	0,0683
17	siklohekzan	10,186	3627,03	345,12	0,11	0,0001	0,0698
20	n-heptan	11,171	3262694,19	427619,22	99,35	-----	-----
				3284009,58	430160,18	100,00	0,0007
							0,3597

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

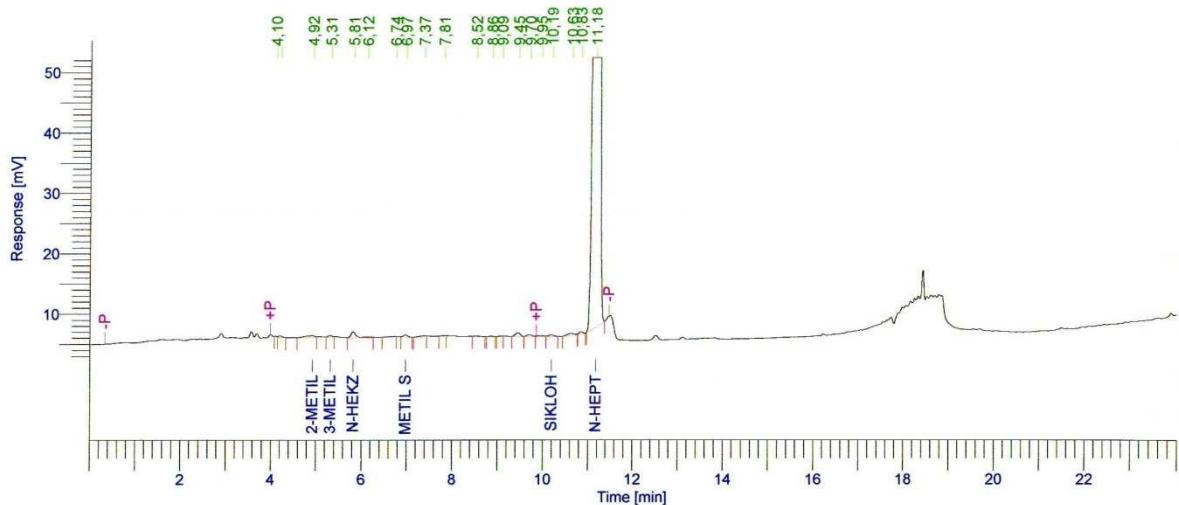
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
2	2-metil pentan	4,923	1347,98	238,14	0,04	0,0000	0,0169
3	3-metil pentan	5,309	1818,68	294,14	0,05	0,0000	0,0221
4	n-hekzan	5,811	5630,86	938,87	0,16	0,0002	0,0897
5	metil siklo pentan	6,965	1783,34	278,52	0,05	0,0001	0,0331
8	siklohekzan	10,197	2856,60	300,39	0,08	0,0001	0,0518
10	n-heptan	11,168	3462746,41	454988,48	99,61	-----	-----
				3476183,86	457038,54	100,00	0,0004
							0,2136

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

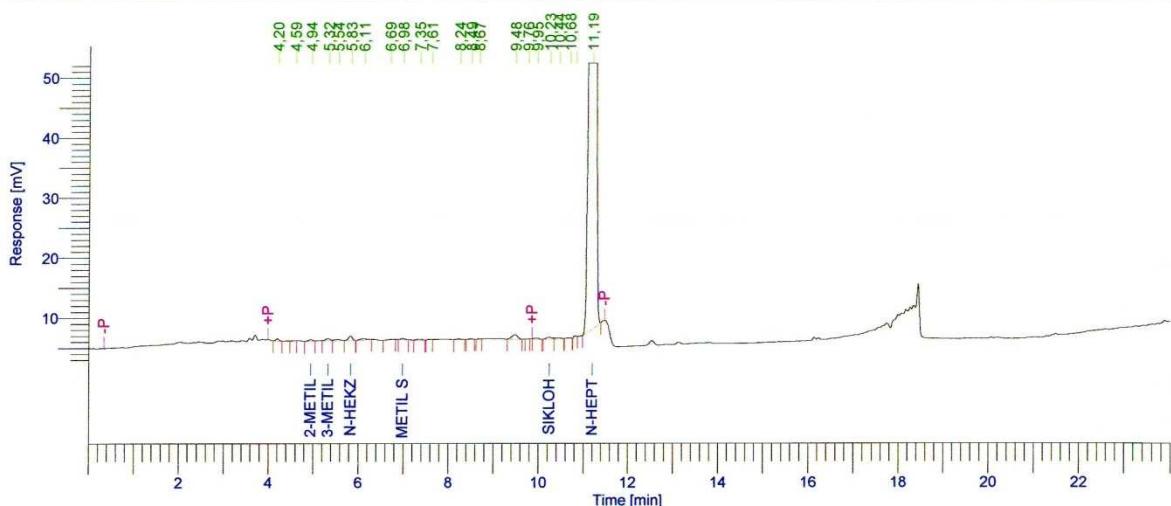
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,918	3295,69	255,30	0,10	0,0001	0,0445
4	3-metil pentan	5,312	1060,17	207,96	0,03	0,0000	0,0138
5	n-hekzan	5,815	6689,59	942,47	0,21	0,0002	0,1143
8	metil siklo pentan	6,971	2090,47	315,35	0,06	0,0001	0,0416
17	siklohekzan	10,187	1930,05	232,66	0,06	0,0001	0,0375
20	n-heptan	11,176	3227519,63	421659,33	99,54	-----	-----
				3242585,60	423613,06	100,00	0,0005
							0,2517

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC Channel : B
 Rack/vial : 0/0 Operator : manager
 Sample Amount : 1,000000 Dilution Factor : 1,000000
 Cycle : 1

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

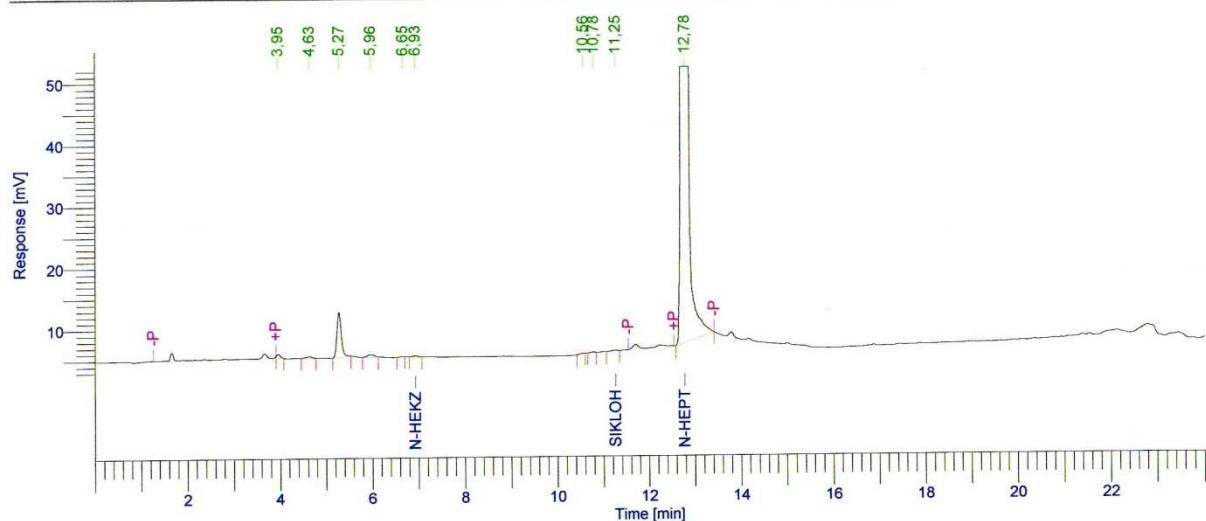
BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
3	2-metil pentan	4,938	1370,99	227,27	0,04	0,0000	0,0183
4	3-metil pentan	5,321	2095,24	314,16	0,06	0,0001	0,0271
6	n-hekzan	5,825	4270,82	727,67	0,13	0,0001	0,0723
9	metil siklo pentan	6,979	1283,46	211,72	0,04	0,0001	0,0253
18	siklohekzan	10,232	2477,54	280,54	0,08	0,0001	0,0478
22	n-heptan	11,195	3255683,61	431928,40	99,65	-----	-----
				3267181,65	433689,77	100,00	0,0004
							0,1909

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

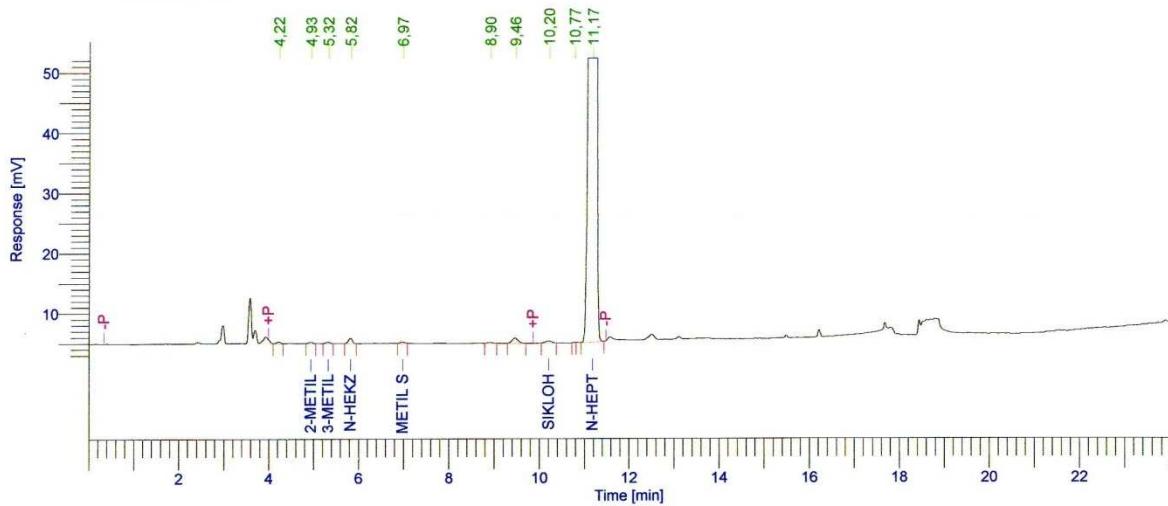
BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
6	n-hekzan	6,927	1519,38	179,96	0,05	0,0003	0,1407
9	siklohekzan	11,251	1047,02	112,49	0,03	0,0000	0,0108
10	n-heptan	12,776	3296880,04	500932,43	99,92	-----	-----
			3299446,44	501224,89	100,00	0,0003	0,1515

Missing Component Report Component	Expected Retention (Calibration File)
2-metil pentan	5,581
3-metil pentan	6,196
metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

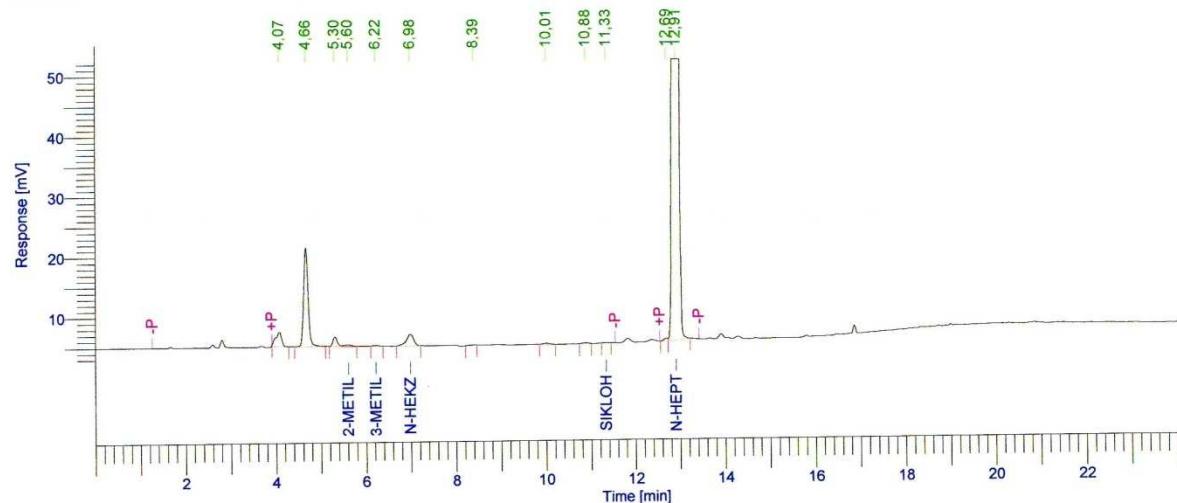
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
2	2-metil pentan	4,929	1229,64	217,94	0,03	0,0000	0,0148
3	3-metil pentan	5,315	1474,59	239,86	0,04	0,0000	0,0172
4	n-hekzan	5,817	5203,02	861,35	0,14	0,0002	0,0794
5	metil siklo pentan	6,970	1391,38	226,46	0,04	0,0000	0,0247
8	siklohekzan	10,200	3023,85	318,63	0,08	0,0001	0,0525
10	n-heptan	11,172	3615208,87	479683,76	99,66	-----	-----
				3627531,35	481548,00	100,00	0,0004
							0,1886

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

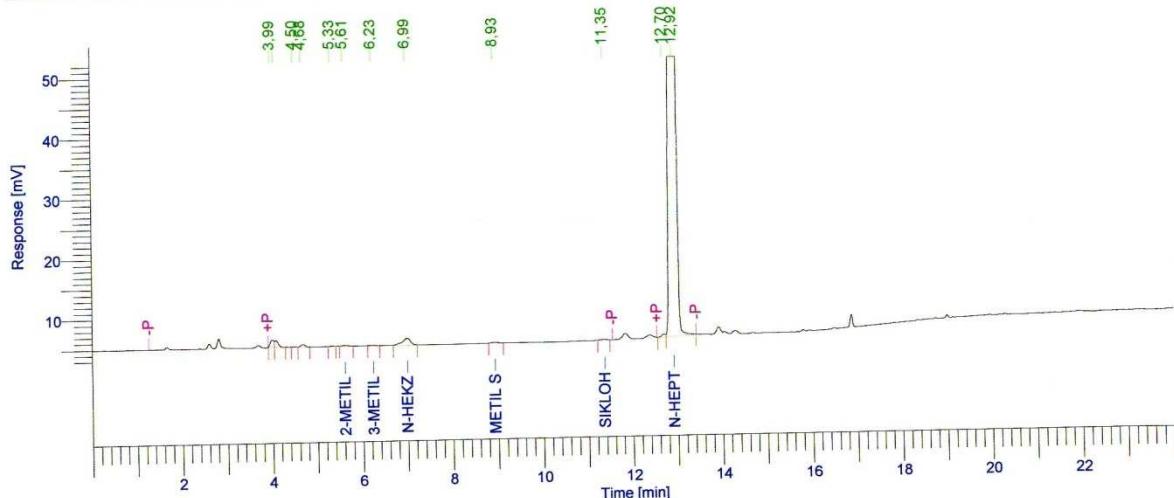
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
4	2-metil pentan	5,602	2271,56	229,20	0,08	0,0000	0,0022
5	3-metil pentan	6,215	835,70	96,60	0,03	0,0001	0,0345
6	n-hekzan	6,983	21342,18	1902,72	0,76	0,0008	0,4157
10	siklohekzan	11,328	505,03	71,24	0,02	0,0000	0,0065
12	n-heptan	12,906	2770750,13	442510,51	99,11	-----	-----
				2795704,60	444810,27	100,00	0,0009
							0,4589

Missing Component Report	Component	Expected Retention (Calibration File)
	metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

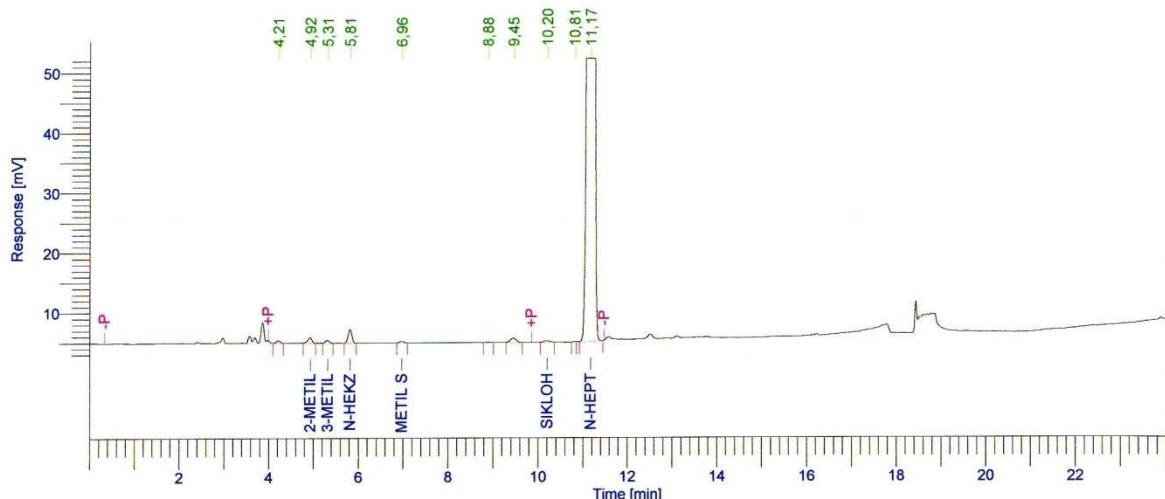
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
6	2-metil pentan	5,607	1112,25	124,25	0,03	1,2938e-07	0,0001
7	3-metil pentan	6,230	759,14	84,55	0,02	0,0001	0,0291
8	n-hekzan	6,988	13681,35	1109,66	0,36	0,0005	0,2624
9	metil siklo pentan	8,930	1226,09	115,77	0,03	0,0003	0,1740
10	siklohekzan	11,353	1117,78	127,96	0,03	0,0000	0,0102
12	n-heptan	12,918	3731783,82	598284,96	99,52	-----	-----
			3749680,43	599847,15	100,00	0,0010	0,4757

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

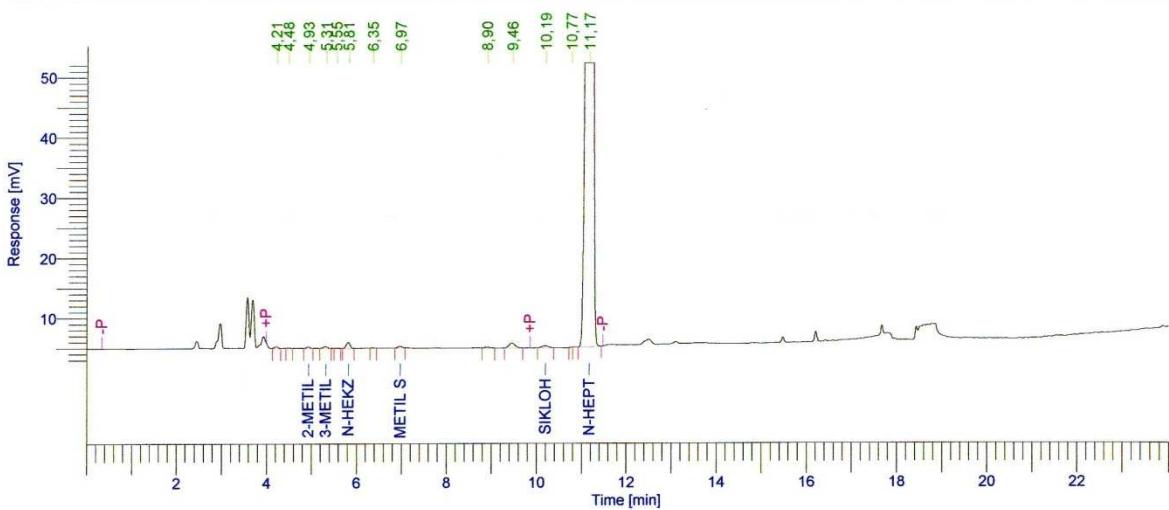
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
2	2-metil pentan	4,922	5782,88	904,90	0,18	0,0002	0,0792
3	3-metil pentan	5,310	2673,83	457,42	0,08	0,0001	0,0355
4	n-hekzan	5,811	13136,74	2263,54	0,41	0,0005	0,2280
5	metil siklo pentan	6,964	1638,11	252,39	0,05	0,0001	0,0331
8	siklohekzan	10,201	2326,35	254,59	0,07	0,0001	0,0460
10	n-heptan	11,171	3176661,19	413674,12	99,20	-----	-----
				3202219,11	417806,96	100,00	0,0008
							0,4219

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

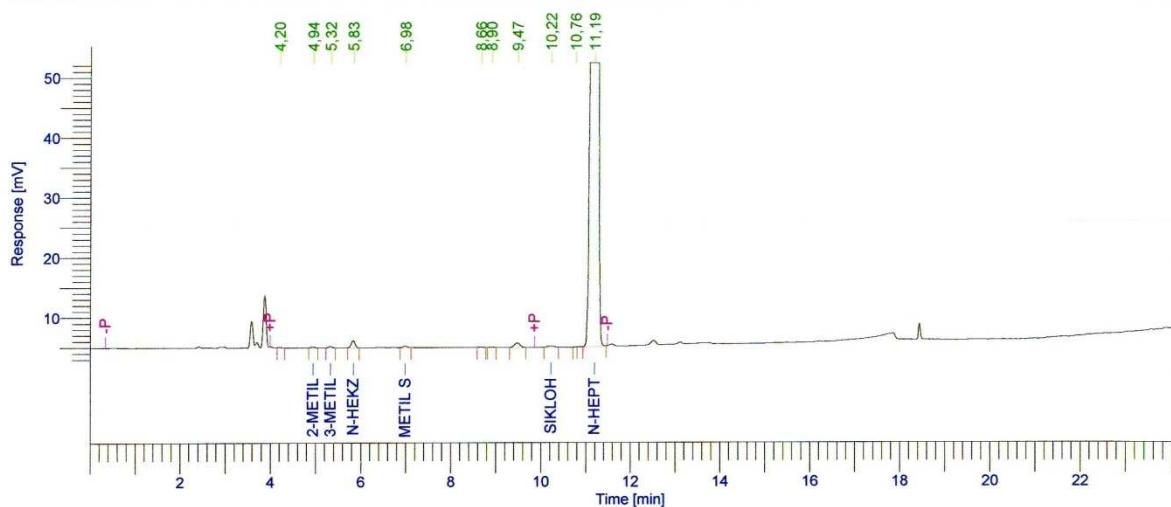
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,926	1203,31	217,79	0,04	0,0000	0,0154
4	3-metil pentan	5,312	1946,36	294,02	0,06	0,0000	0,0241
6	n-hekzan	5,815	5838,78	980,00	0,17	0,0002	0,0946
8	metil siklo pentan	6,969	1731,82	278,73	0,05	0,0001	0,0327
11	siklohekzan	10,192	3157,40	320,71	0,09	0,0001	0,0582
13	n-heptan	11,168	3402819,64	450917,25	99,59	-----	-----
				3416697,31	453008,49	100,00	0,0005
							0,2251

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
2	2-metil pentan	4,938	950,17	172,03	0,03	0,0000	0,0132
3	3-metil pentan	5,325	1206,95	212,52	0,04	0,0000	0,0163
4	n-hekzan	5,827	6761,22	1170,12	0,22	0,0002	0,1194
5	metil siklo pentan	6,981	1559,39	238,85	0,05	0,0001	0,0321
9	siklohekzan	10,221	2266,16	244,95	0,07	0,0001	0,0455
11	n-heptan	11,185	3123910,59	419830,31	99,59	-----	-----
				3136654,48	421868,78	100,00	0,0005
							0,2265

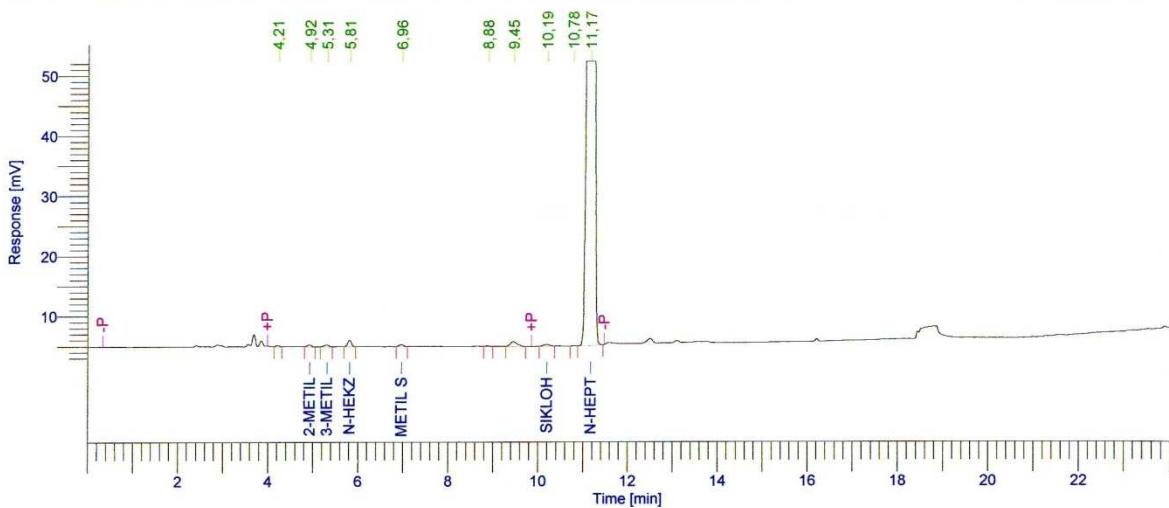
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
2	2-metil pentan	4,923	1790,70	299,58	0,05	0,0000	0,0233
3	3-metil pentan	5,306	2076,82	291,62	0,06	0,0001	0,0261
4	n-hekzan	5,811	5930,09	1020,17	0,18	0,0002	0,0976
5	metil siklo pentan	6,963	2153,91	326,36	0,06	0,0001	0,0413
8	siklohekzan	10,195	2780,14	291,99	0,08	0,0001	0,0521
10	n-heptan	11,166	3351527,77	440504,40	99,56	-----	-----
			3366259,43	442734,11	100,00	0,0005	0,2403

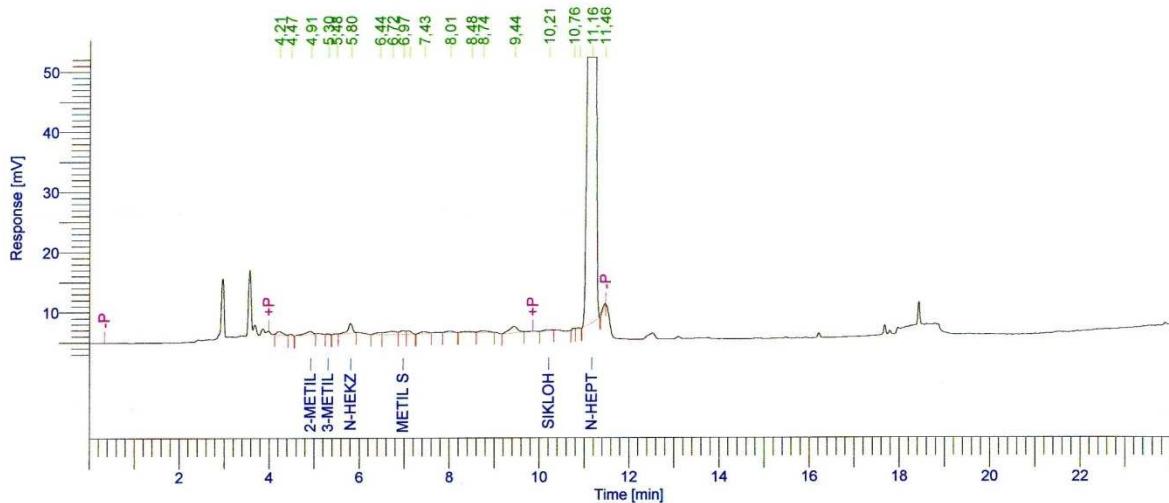
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

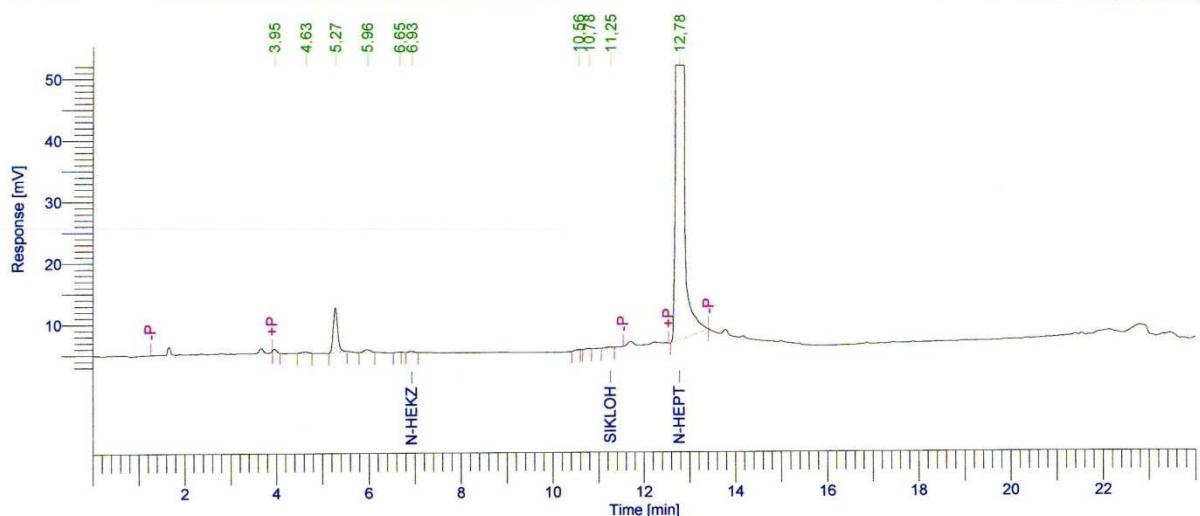
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,910	5118,65	459,12	0,15	0,0001	0,0675
4	3-metil pentan	5,302	413,04	100,33	0,01	0,0000	0,0053
6	n-hekzan	5,804	10557,71	1536,20	0,32	0,0004	0,1764
9	metil siklo pentan	6,968	5162,44	586,66	0,16	0,0002	0,1005
16	siklohekzan	10,208	1516,37	150,95	0,05	0,0001	0,0288
19	n-heptan	11,159	3300240,43	437796,00	99,31	-----	-----
			3323008,64	440629,26	100,00	0,0008	0,3785

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

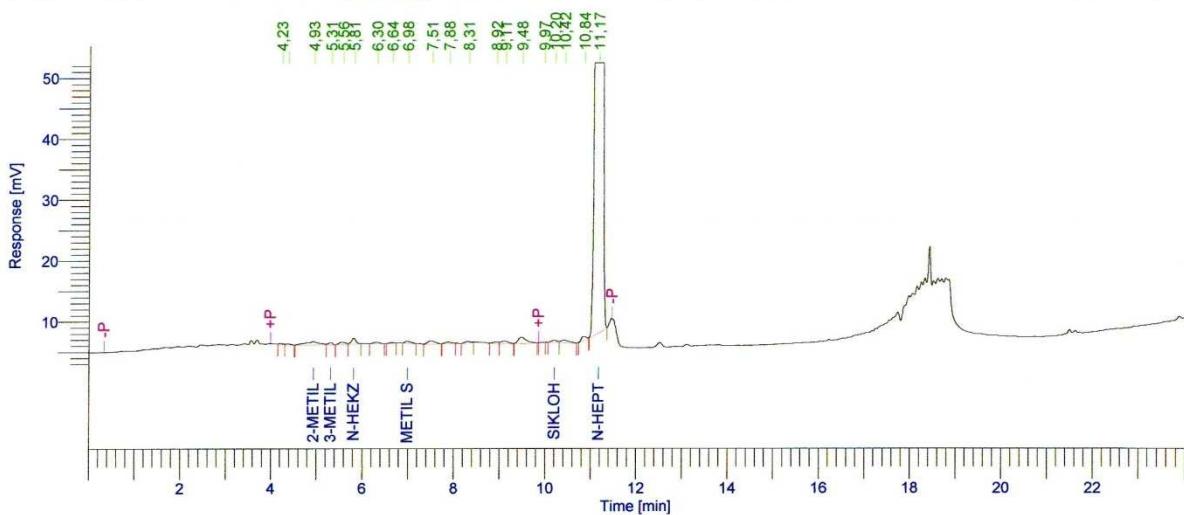
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
6	n-hekzan	6,927	1519,38	179,96	0,05	0,0007	0,3284
9	siklohekzan	11,251	1047,02	112,49	0,03	0,0000	0,0215
10	n-heptan	12,776	32996880,04	500932,43	99,92	-----	-----
			3299446,44	501224,89	100,00	0,0007	0,3499

Missing Component Report	Component	Expected Retention (Calibration File)
	2-metil pentan	5,581
	3-metil pentan	6,196
	metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel 1
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,930	10421,26	535,04	0,32	0,0003	0,1387
4	3-metil pentan	5,309	2127,54	332,64	0,06	0,0001	0,0274
6	n-hekzan	5,813	5866,32	888,19	0,18	0,0002	0,0989
9	metil siklo pentan	6,983	2449,89	292,08	0,07	0,0001	0,0481
17	siklohekan	10,200	3037,04	340,84	0,09	0,0001	0,0583
20	n-heptan	11,175	3271331,45	429656,94	99,27	-----	-----
			3295233,50	432045,71	100,00	0,0007	0,3714

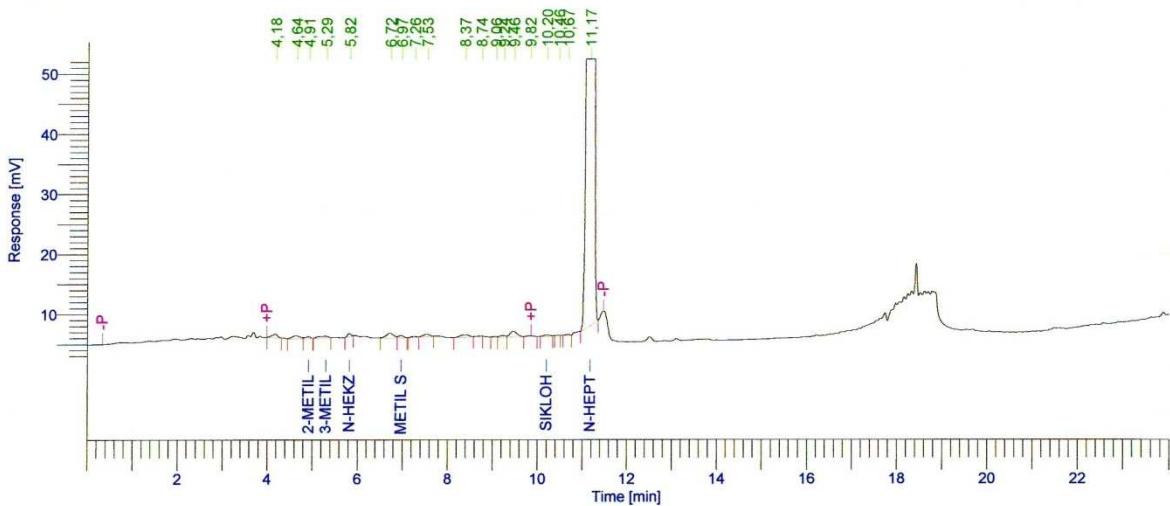
Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

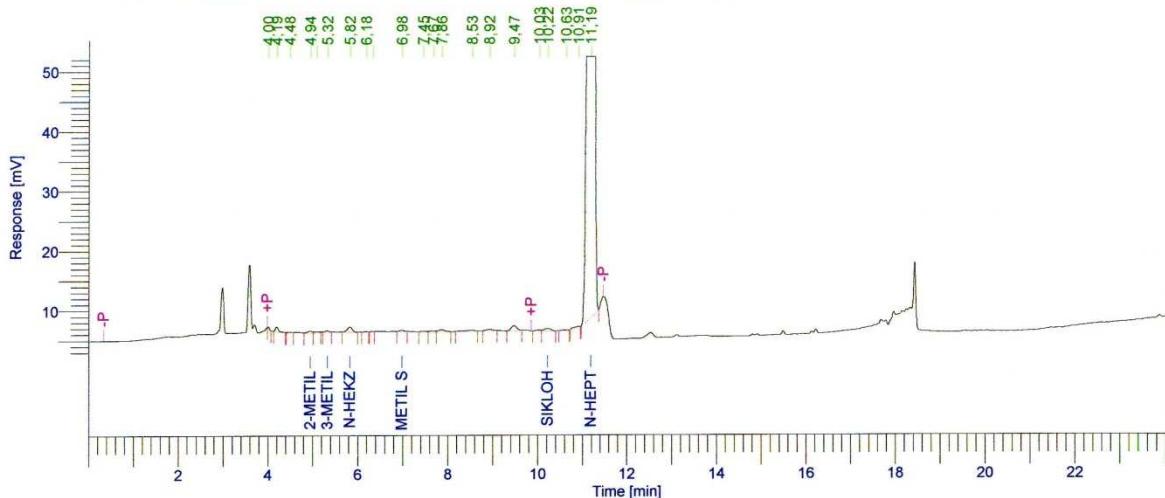
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,914	2068,04	267,74	0,06	0,0001	0,0281
4	3-metil pentan	5,294	3967,03	269,15	0,12	0,0001	0,0521
5	n-hekzan	5,817	2545,82	493,71	0,08	0,0001	0,0438
7	metil siklo pentan	6,965	2619,87	346,09	0,08	0,0001	0,0525
16	siklohekzan	10,197	1552,95	188,32	0,05	0,0001	0,0304
19	n-heptan	11,172	3208039,12	421712,35	99,60	-----	-----
			3220792,83	423277,36	100,00	0,0004	0,2068

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TCWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

HEXANE RAPORU

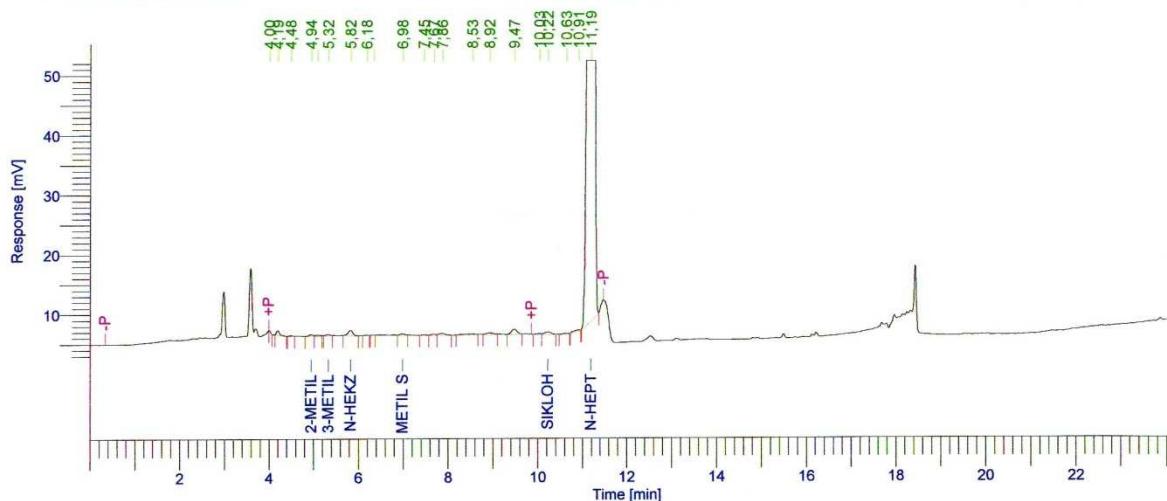
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/kg)
4	2-metil pentan	4,941	1708,16	270,90	0,05	0,0000	0,0058
6	3-metil pentan	5,323	1187,75	187,50	0,04	0,0000	0,0105
7	n-hekzan	5,823	6172,58	867,81	0,19	0,0000	0,0133
10	metil siklo pentan	6,977	1145,28	179,84	0,04	0,0000	0,0115
18	siklohekzan	10,219	3895,81	387,06	0,12	0,0002	0,0767
21	n-heptan	11,186	3189237,92	426809,71	99,56	-----	-----
				3203347,49	428702,82	100,00	0,0002
							0,1179

Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
4	2-metil pentan	4,941	1708,16	270,90	0,05	0,0000	0,0233
6	3-metil pentan	5,323	1187,75	187,50	0,04	0,0000	0,0157
7	n-hekzan	5,823	6172,58	867,81	0,19	0,0002	0,1067
10	metil siklo pentan	6,977	1145,28	179,84	0,04	0,0000	0,0231
18	siklohekzan	10,219	3895,81	387,06	0,12	0,0002	0,0767
21	n-heptan	11,186	3189237,92	426809,71	99,56	-----	-----
				3203347,49	428702,82	100,00	0,0005
							0,2455

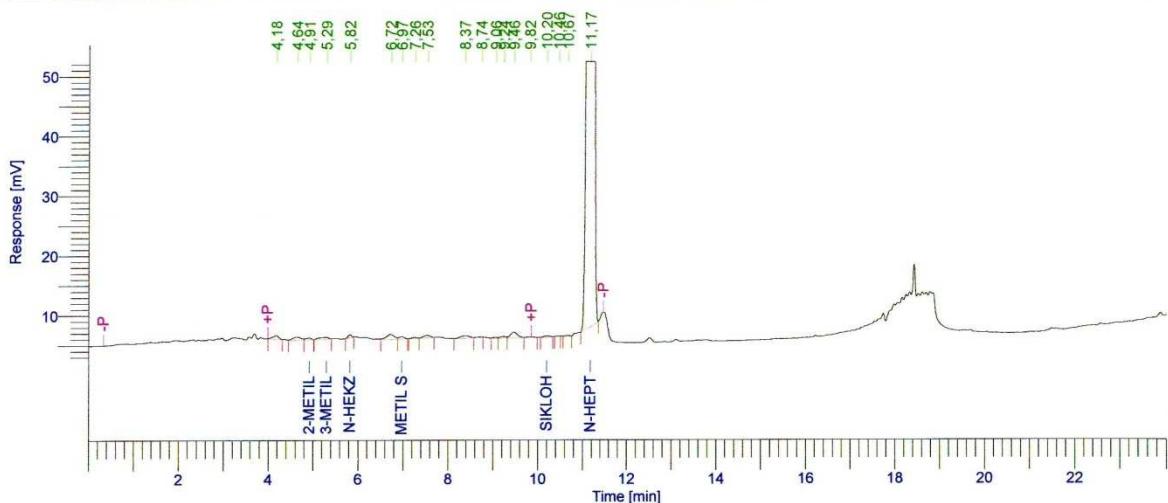
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,914	2068,04	267,74	0,06	0,0000	0,0070
4	3-metil pentan	5,294	3967,03	269,15	0,12	0,0001	0,0347
5	n-hekzan	5,817	2545,82	493,71	0,08	0,0000	0,0055
7	metil siklo pentan	6,965	2619,87	346,09	0,08	0,0001	0,0262
16	siklohekzan	10,197	1552,95	188,32	0,05	0,0001	0,0304
19	n-heptan	11,172	3208039,12	421712,35	99,60	-----	-----
				3220792,83	423277,36	100,00	0,0002
							0,1038

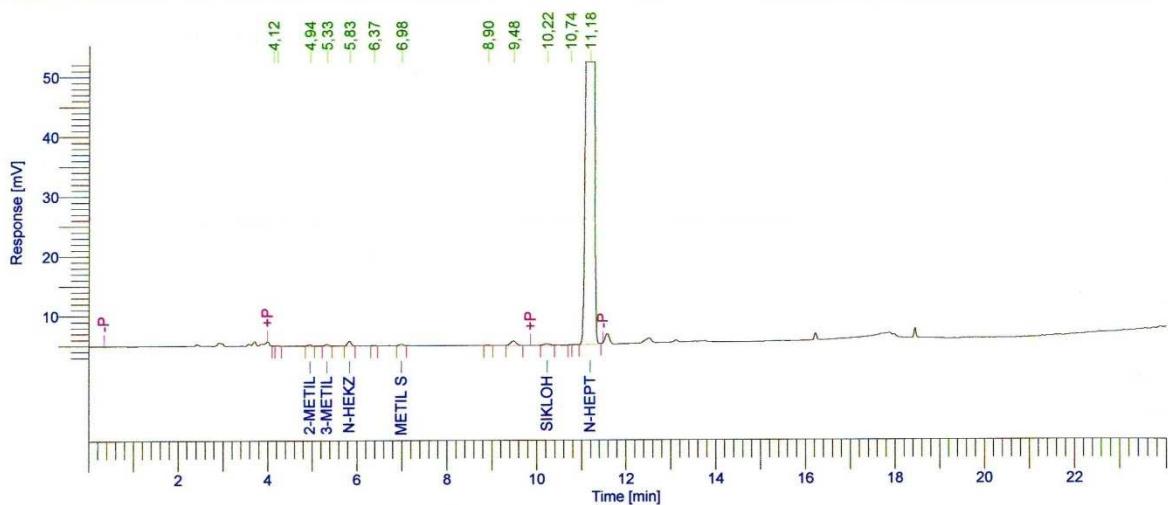
Missing Component Report Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1

Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

BURCU TEZ HEXANE RAPORU

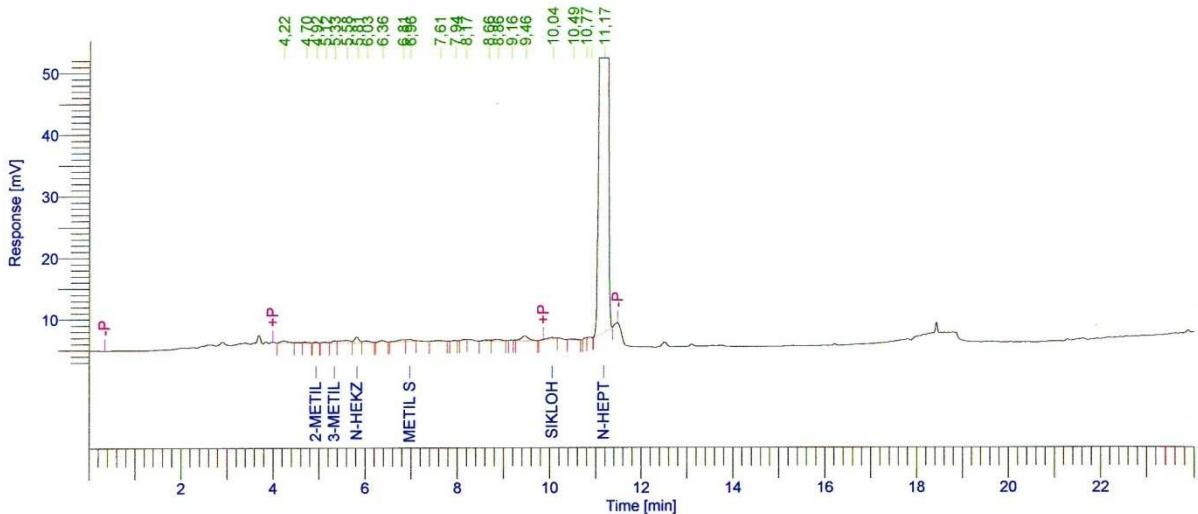
Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,940	1075,40	197,59	0,03	0,0000	0,0144
4	3-metil pentan	5,327	1494,14	256,76	0,05	0,0000	0,0193
5	n-hekzan	5,829	4649,05	815,06	0,14	0,0002	0,0788
7	metil siklo pentan	6,982	1502,28	242,54	0,05	0,0001	0,0296
10	siklohekzan	10,224	2284,18	251,74	0,07	0,0001	0,0440
12	n-heptan	11,184	3255330,50	447632,00	99,66	-----	-----
				3266335,56	449395,69	100,00	0,0004
							0,1862

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\Tcws\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Hekzan-2010.seq

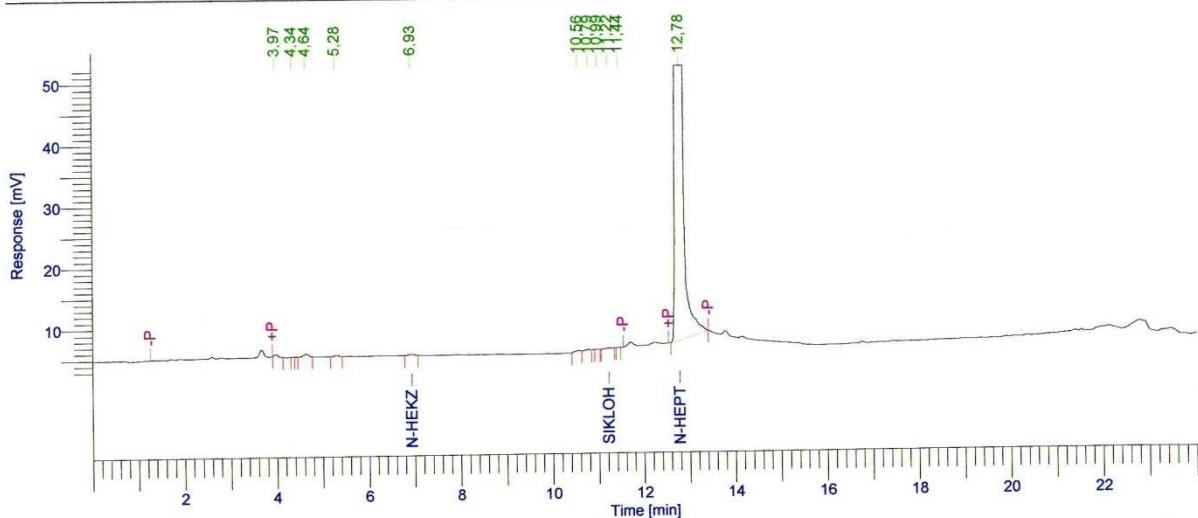
BURCU TEZ HEXANE RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount (mg)	Converted amount (mg/Kg)
3	2-metil pentan	4,924	665,65	141,74	0,02	0,0000	0,0089
5	3-metil pentan	5,327	1906,21	298,78	0,06	0,0000	0,0245
7	n-hekzan	5,813	6011,13	906,05	0,18	0,0002	0,1012
11	metil siklo pentan	6,964	2319,00	286,92	0,07	0,0001	0,0455
19	siklohekzan	10,045	2527,63	199,00	0,08	0,0001	0,0485
23	n-heptan	11,167	3274242,50	433736,14	99,59	-----	-----
				3287672,12	435568,63	100,00	0,0005
							0,2286

Missing Component Report
 Component Expected Retention (Calibration File)

All components were found

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel : B
 Operator : manager
 Dilution Factor : 1,000000
 Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
5	n-hekzan	6,930	1729,95	191,57	0,06	0,0007	0,3422
9	siklohekzan	11,215	721,47	68,64	0,03	0,0000	0,0177
11	n-heptan	12,781	2801923,45	423012,58	99,91	-----	-----
			2804374,87	423272,79	100,00	0,0007	0,3600

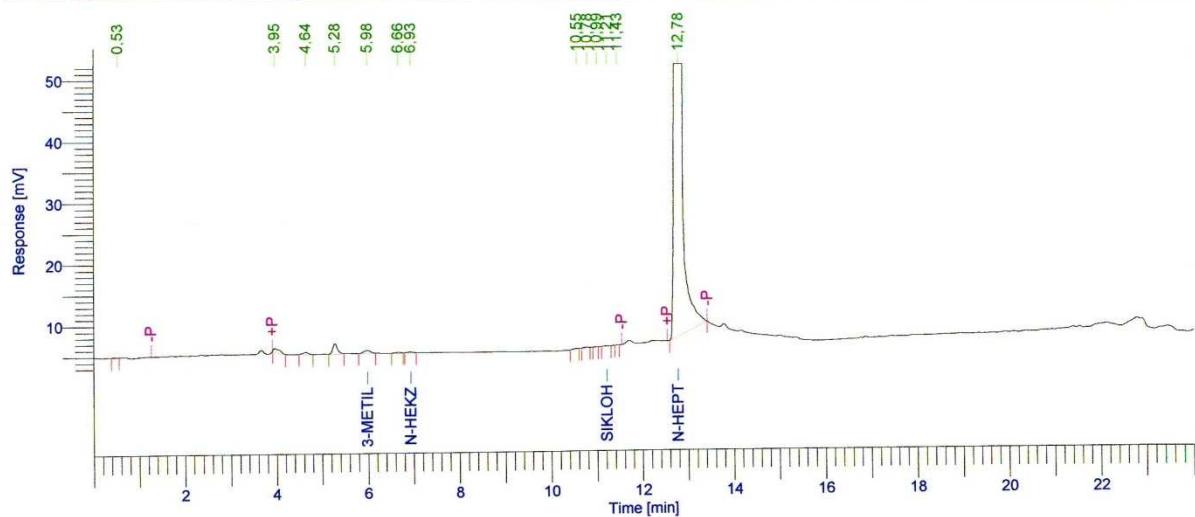
Missing Component Report Component	Expected Retention (Calibration File)
2-metil pentan	5,581
3-metil pentan	6,196
metil siklo pentan	8,898

RFY -63

Instrument Name : PE HSGC
Rack/Vial : 0/0
Sample Amount : 1,000000
Cycle : 1

Channel : B
Operator : manager
Dilution Factor : 1,000000

Result File :
Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

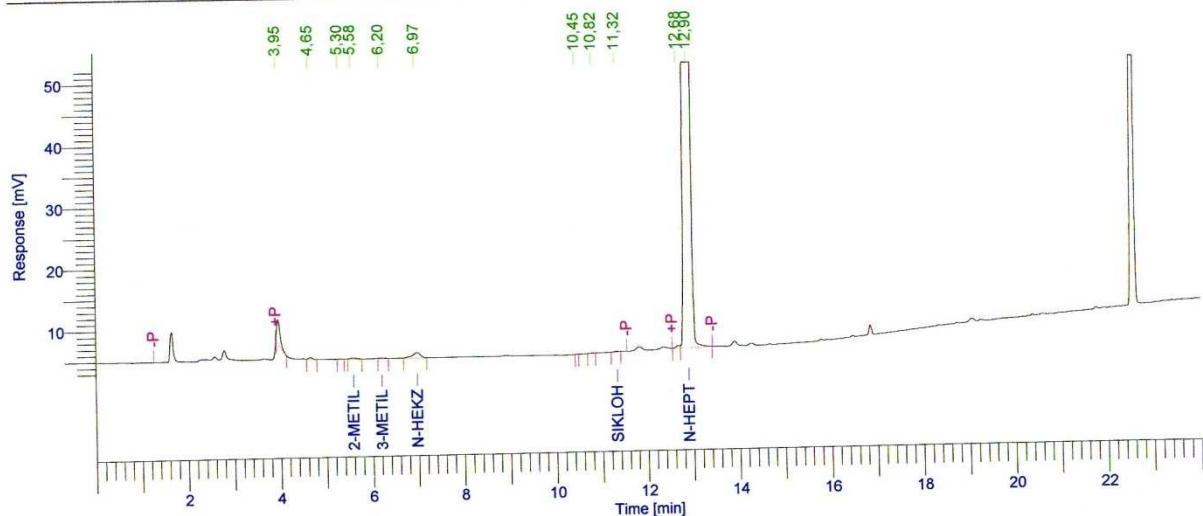
BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uv*sec]	Height [uv]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
5	3-metil pentan	5,979	4421,89	443,25	0,18	0,0001	0,0577
7	n-hekzan	6,932	1060,01	120,06	0,04	0,0006	0,3250
11	siklohekzan	11,207	336,83	43,54	0,01	0,0000	0,0099
13	n-heptan	12,776	2509218,47	369194,48	99,77	-----	-----
			2515037,19	369801,34	100,00	0,0008	0,3926

Missing Component Report Component	Expected Retention (Calibration File)
2-metil pentan	5,581
metil siklo pentan	8,898

Instrument Name : PE HSGC
 Rack/Vial : 0/0
 Sample Amount : 1,000000
 Cycle : 1
 Channel Operator : B
 Dilution Factor : manager
 : 1,000000

Result File :
 Sequence File : C:\PenExe\TcWS\Ver6.2.0\Examples\Metodlar\Sequence\Burcutez-hekzan.seq

BURCU HEKZAN RAPORU

Peak #	Component Name	Time [min]	Area [uV*sec]	Height [uV]	Area [%]	Adjusted Amount	Converted Amount (mg/kg)
4	2-metil pentan	5,583	1253,57	139,99	0,05	0,0000	0,0008
5	3-metil pentan	6,196	510,67	65,47	0,02	0,0001	0,0283
6	n-hekzan	6,970	10252,03	854,10	0,38	0,0005	0,2669
9	siklohekzan	11,322	467,29	64,27	0,02	0,0000	0,0062
11	n-heptan	12,896	2709488,24	433637,24	99,54	-----	-----
			2721971,80	434761,06	100,00	0,0006	0,3021

Missing Component Report Component	Expected Retention (Calibration File)
metil siklo pentan	8,898

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez çalışmam boyunca gösterdiği büyük ilgi ve yardımlarından dolayı danışmanım Yrd. Doç Dr. Bilal BİLGİN'e, tezin yazımı sırasında görüşleriyle yol gösteren değerli hocalarım Doç. Dr. Murat TAŞAN'a, Yrd. Doç. Dr. Ümit GEÇGEL'e, Yrd. Doç Dr. Levent COŞKUNTUNA'ya, bölüm başkanım Prof. Dr. Mehmet DEMİRCİ'ye, ve bütün bölüm hocalarıma,

Çalışmalarımın analiz safhasında her türlü kolaylığı ve yardımı gösteren Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İzmir İl Kontrol Laboratuvarı Teknik Müdür Yardımcısı Ruhi RAMİŞ'e ve Ambalaj Laboratuvarı Şefi Güngör TUFAN'a ve çalışma arkadaşımı,

Hayatımın her aşamasında maddi ve manevi destekleriyle her zaman yanımda olan ve bana güç veren annem, babama ve ablama,

Tez çalışmamın gerçekleşmesinde bana her aşamada destek veren, yaşadığım her türlü olumsuzluklarda yanımda olup zorlukları yenmemde yol gösteren, değerli eşim Özkan TAĞA'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Burcu TAĞA
Tekirdağ, 2010

ÖZGEÇMİŞ

02.04.1979 İzmir doğumludur. İlkokul eğitimini Karşıyaka Aydoğdu İlkokulu'nda, ortaokul ve lise eğitimini İzmir Karşıyaka Gazi Lisesi'nde tamamladı. Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümünü 2001 yılında başarıyla bitirdi.

Mezuniyetten sonra üç yıl özel sektörde gıda mühendisi ve sorumlu yönetici olarak çalıştı. 2004 yılında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Denizli İl Tarım Müdürlüğü'nde göreve başladı. 2006 yılında aynı Bakanlığın KKGM'ne bağlı İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü'ne tayin oldu.

Laboratuvar çalışmaları ile ilgili birçok eğitimlere katıldı. "Plastiklerde Polimer Yapı Tayini, PVC Plastik Malzemelerde Vinil Klorür Monomer Miktarı, Gıda İle Temas Eden Seramik Malzemelerde Kurşun, Kadmium Miktarı, Kağıt ve Ambalaj Malzemelerinde Kurşun, Arsenik, Titanyumdioksit, Poliklorürlübifeniller, Klorür Miktarı Tayini, Yağlarda Hekzan Kalıntısı, Çay ve Kahvelerde Solvent Kalıntısı, Alkollü ve Alkolsüz İçeceklerde Etanol Tayini, Alkollü İçeceklerde Metanol ve Toplam Uçucu Maddeler" konusunda çalışmaktadır. Halen Ambalaj Analizleri biriminde görevini sürdürmektedir.